

Rijksoverheid

IAO0609D

Dashboard aanpak COVID-19

8-6-2020

Dashboard COVID-19

Samenvatting – status 8 juni

Maximaal controleren	
Capaciteiten toereikend?	Capaciteit is zorgelijk, maar trend is positief.
Totaal aantal positief geteste mensen	47.739 (+165)
IC-bedden bezet coronapatiënten	96 (=0) (LCPS) (6 juni)
Aantal personen overleden	6.016 (+3)
Beschikbaarheid zorgpersoneel	Daling IC-capaciteit wordt ingevuld door opgeschaalde non-COVID zorg (LCPS).
Beschikbaarheid hulpmiddelen	In persconferentie gemeld dat er voldoende materiaal voor zorgpersoneel is.
Testcapaciteit	Aangekondigd dat in juni alle NL'ers getest kunnen worden; telefoonnummer 0800-1202 gepubliceerd

Zorg voor kwetsbare personen	
Beperken fysieke en sociale contacten	Ziekteverzuim is verhoogd, maar daalt
Voldoende opvang kwetsbare personen	Voldoende capaciteit
Adviseren maatregelen personeel en mensen buiten ziekenhuis	
Oproepen om naar elkaar om te zien, zeker naar kwetsbare mensen	

Continuïteit vitale processen en samenleving	
Status continuïteit vitale processen	Personeel en middelen beschikbaar waardoor primaire proces goed kan functioneren.
Status continuïteit cruciale processen	Personeel en middelen beschikbaar waardoor primaire proces goed kan functioneren.

Duiding sociaaleconomische situatie	
Ontwikkelingen economie	BBP-cijfers over 2020K1 (met twee weken corona) al zeer negatief. Verwachtingen over 2020K2 somber. Op basis van de huidige informatie wordt geen volledig en snel herstel meer verwacht (V-vormig). Dit komt met name doordat contactmaatregelen voor langere termijn nodig blijven. Daarnaast zal de wereldhandel flink dalen (EC: -10% in 2020, UNCTAD: -27% in 2020K2), en niet in een jaar zal herstellen.
Ontwikkelingen arbeidsmarkt	De arbeidsmarkt krijgt in april een historisch grote klap: het werkloosheidspercentage stijgt met 0,5%-punt tot 3,4% en het aantal werkenden daalt met 160 duizend. Vooral jongeren en flexwerkers worden geraakt. Uitgaande van de ramingen zal de situatie de komende maanden verslechteren.
Voortgang sociaaleconomische maatregelen	Er wordt flink gebruik gemaakt van het noodpakket.
Effecten maatregelen	Het gebruik van de regelingen draagt bij aan het beperken van de economische neergang. Hoewel de economie een flinke klap heeft gekregen is er vooralsnog geen enorme ophoop te zien in de faillissementen en werkloosheid (zoals wel in een aantal andere landen). Samen met het voortduren van de contactmaatregelen, is dat een indicatie dat het noodpakket vooralsnog noodzakelijk is.

Caribische delen van het Koninkrijk	BES	CAS
Maximaal controleren		
Continuïteit vitale processen en samenleving		
Zorg voor kwetsbare personen		
Financieel/economisch		
Bijstandsverzoeken		

Legenda	
	Toereikend
	Aandachtspunt
	Zorgwekkend

Dashboard COVID-19

Samenvatting – status 8 juni

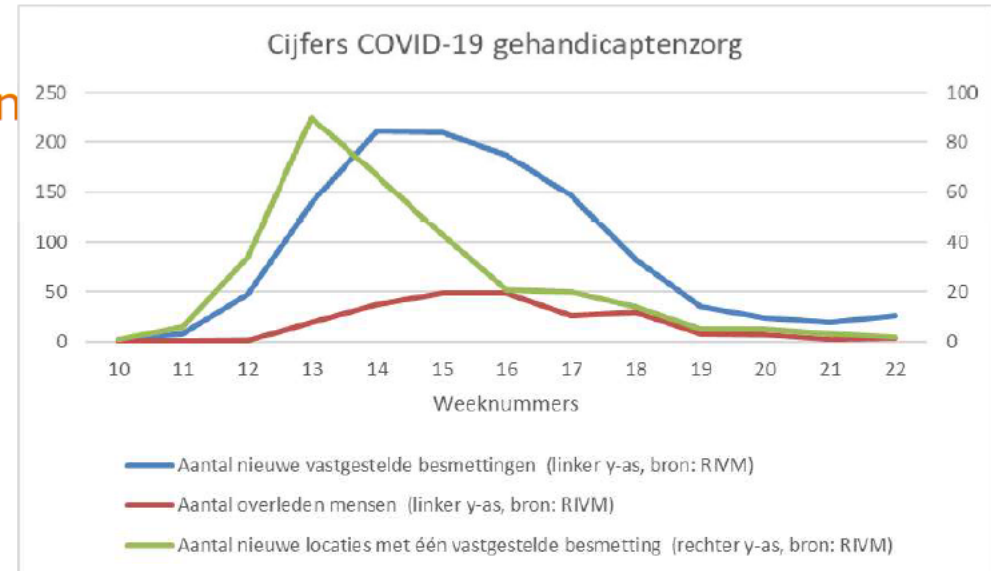
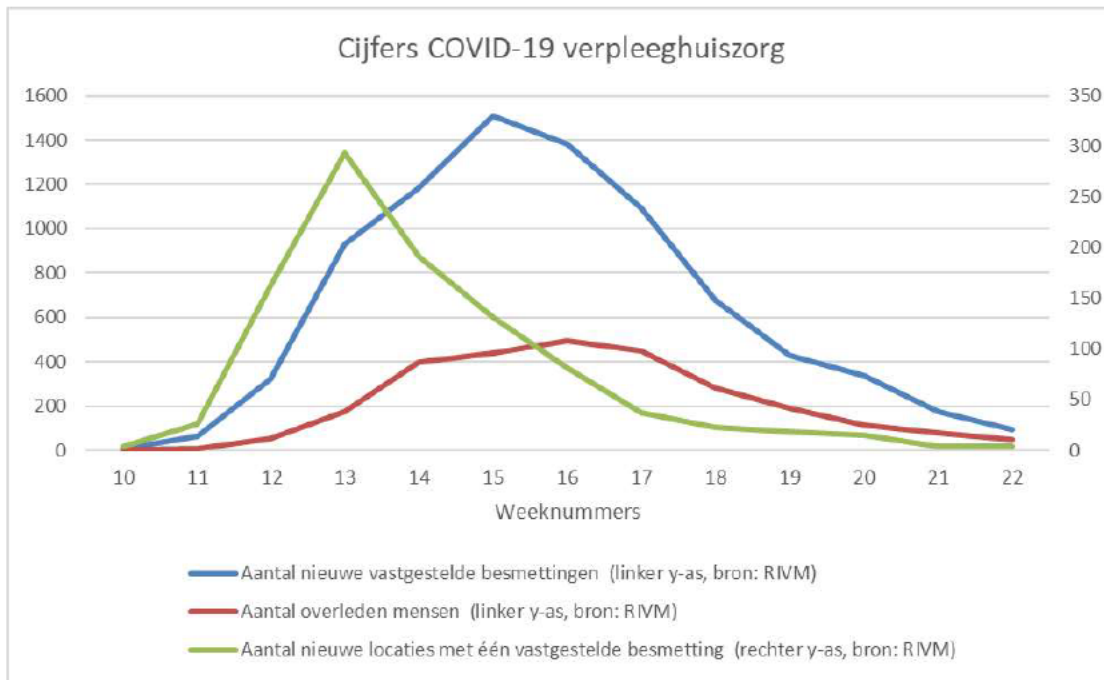
Maatschappelijke effecten	
Draagvlak voor aanpak/maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> Door verschillende incidenten kan het beeld ontstaan dat de overheid zelf zich niet aan de COVID-19 maatregelen houdt en/of de maatregelen niet (consistent) handhaaft; het door laten gaan van demonstraties kan leiden tot gevoelens van ongelijkheid en onrechtvaardigheid, onduidelijkheid over de maatregelen, en mogelijk leiden tot extra demonstraties en tegenreacties. Dat beeld doet de geloofwaardigheid van de maatregelen geen goed en kan het draagvlak voor het beleid en naleving regels in de maatschappij aantasten. Stapsgewijze opening van de maatschappij leidt tot 'georganiseerde ongelijkheid' en daarmee tot mogelijke gevoelens van ongelijkheid (over het al dan niet naar werk mogen, ondernemen, bezoek of financiële steun ontvangen). Corona wordt minder en minder het hoofdthema in de media. De meeste aandacht gaat dit weekend en maandag uit naar racisme en de demonstraties.
Naleving	<ul style="list-style-type: none"> Meer diffuse besluitvorming achter de versoepeling van de maatregelen kan leiden tot onbegrip. De spanning tussen aangekondigde versoepeling van maatregelen en de momenteel geldende maatregelen kan leiden tot onbegrip en ongeoorloofd gedrag. Drukte in treinen naar het strand op Eerste Pinksterdag. Algemeen beeld van de dag is dat de drukte beheersbaar was.
Handhaafbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> Toenemende actiebereidheid onder boa's is een risico voor de consistente handhaving van de coronaregels. De stapsgewijze overgang naar het nieuwe normaal en de heropening van winkels en lokale contactberoepen kan leiden tot meer druk op handhaving
Signalen van maatschappelijke onrust /openbare-ordeproblemen	<ul style="list-style-type: none"> Mogelijke toename in besmettingen vanwege verruimd testbeleid zou kunnen leiden tot extra onzekerheid Geen maatschappelijke onrust door besmettingen op basisscholen, in slachterijen en eerdere dier-op-mens besmettingen (nertsen). Meer uitbraken, ook in 'nieuwe' sectoren, kan dat beeld mogelijk veranderen. Wel is in Den Haag een basisschool gesloten vanwege besmettingen. Als dit op meer scholen gebeurd zou dit er toe kunnen leiden dat meer ouders kinderen thuishouden of meer leraren besluiten (..)niet voor de klas te gaan staan
Impact van maatregelen op de samenleving	<ul style="list-style-type: none"> De economieën van het Caribisch deel van het Koninkrijk zijn (in veel grotere mate dan Nederland) afhankelijk van toerisme. Hierdoor zijn zij niet alleen onevenredig hard getroffen door de maatregelen maar ook afhankelijk van de besluiten van andere landen tot versoepeling voor het herstarten van de economie.
Neveneffecten van de maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> Aanhoudende zorgen over diverse schaduwcrises (economie, zorg, onderwijs)

	Maatregelen	Exit-strategie
België	Exitstrategie gestart vanaf 4 mei	<ul style="list-style-type: none"> Exit in fasen (4 mei → 11 mei → 18 mei → 8 juni; besluit start nieuwe fase in week eraan voorafgaand) Huisbezoek van max. 4 dezelfde personen Onnodige verplaatsingen verboden In publieke ruimte max. 2 personen; 1,5m afstand BO/VO hervat, kinderopvang dicht. Cafés/restaurants gesloten tot tenminste 8 juni, hotels open (niet voor toeristen) Contactloze sporten buiten toegestaan, kleedruimtes verboden, sportscholen en fitnesscentra (mogelijk) open per 15 juni Grenzen gesloten tot zeker 8 juni (m.u.v. goederen, inwoners, repatrianten, enz.)
Duitsland	Sinds 15 april stapsgewijze afschaling	<ul style="list-style-type: none"> Geleidelijke heropening cafés, bars e.d. in periode 9-22 mei (deelstaten bepalen) Mondkapje verplicht in OV; winkels; en als >1,5m niet kan, bijv. contactberoepen Evenementen verboden tot 1 sep (NB deelstaten bepalen) Grenscontroles versoepeld vanaf 16 mei
Frankrijk	Maatregelen onvergelijkbaar met NL, want veel strikter en dwingender Verschillen in afbouw maatregelen per departement mogelijk	<ul style="list-style-type: none"> Exit in fasen (11 mei → 18 mei → eind mei) 11 mei: thuisblijf-, huisbezoek, samenscholing versoepeld; verplaatsingen tot 100km van woonhuis toegestaan; positief getest: verplichte isolatie; non-food en markten open; kinderopvang, BO open; VVT-bezoek; kleine musea 18 mei: VO open (15/klas; maskers verplicht) Cafés/restaurants evt. open per 2 juni
Denemarken	Afschaling in fasen	<ul style="list-style-type: none"> Kinderopvang, BO/VO/deels HO open, contactberoepen, horeca geleidelijk open, profsport zonder publiek toegestaan, campings open (sanitair gesloten), Per 8 juni pretparken, musea/theaters/concertzalen.
Zweden	Niet of nauwelijks overheidsmaatregelen, Veel vrijblijvende overheidsadviezen	Overheid vertrouwt sterk op eigen verantwoordelijkheid burgers en bedrijven (zelfregulering). Wel groeiende nu dodental oploopt, i.h.b. in verpleeghuizen.
Zwitserland	Maatregelen zijn in veel opzichten vergelijkbaar met NL	Exit in fasen per 27 april. Voor elke nieuwe fase check op haalbaarheid. Op grond van de situatie enkele maatregelen versneld afgebouwd.

Zorg voor kwetsbare personen

Actielijn 1: Beperken fysieke en sociale contacten

	Peildatum 2 juni	Bron	VPH	GHZ
	Verdenking van besmetting	EPD's	4.795	1.440
	Totaal bevestigde besmettingen op basis van test	RIVM	8.200	1.139
	Waarvan als overleden geregistreerd	RIVM	2.736	230
	Totaal aantal locaties met minimaal 1 bevestigde COVID-besmetting	RIVM	990	312
	% locaties met minimaal 1 bevestigde COVID-besmetting	RIVM	40%	12%

Zorg voor kwetsbare personen

Actielijn 1: Beperken fysieke en sociale contacten – ontwikkeling ziektemeldingen

Ontwikkelingen ziektemeldingen	Week 9	Week 10	Week 11	Week 12	Week 13	Week 14	Week 15	Week 16	Week 17	Week 18	Week 19	Week 20
Resultaten VVT												
Ziekmeldingen	2,31%	2,97%	3,66%	4,01%	3,19%	2,66%	2,32%	2,07%	1,83%	1,49%	1,31%	1,35%
Betermeldingen	-2,24%	-2,68%	-2,67%	-3,05%	-3,20%	-2,99%	-2,47%	-2,23%	-2,22%	-2,15%	-1,65%	-1,47%
Saldo ziek en beter	0,07%	0,28%	0,99%	0,96%	0,00%	-0,33%	-0,15%	-0,17%	-0,39%	-0,67%	-0,34%	-0,12%
Resultaten GHZ												
Ziekmeldingen	2,15%	2,78%	3,60%	3,67%	2,40%	1,83%	1,40%	1,14%	1,07%	0,96%	0,84%	0,94%
Betermeldingen	-2,04%	-2,51%	-2,58%	-2,49%	-2,85%	-2,50%	-1,89%	-1,47%	-1,48%	-1,43%	-1,04%	-0,94%
Saldo ziek en beter	0,12%	0,26%	1,02%	1,18%	-0,44%	-0,66%	-0,49%	-0,33%	-0,40%	-0,47%	-0,20%	0,00%
Resultaten ZKH												
Ziekmeldingen	2,59%	3,20%	4,20%	3,96%	2,54%	2,01%	1,70%	1,56%	1,50%	1,27%	1,07%	1,37%
Betermeldingen	-2,42%	-3,18%	-3,15%	-3,17%	-2,89%	-2,55%	-2,15%	-1,88%	-1,85%	-1,44%	-1,34%	-1,35%
Saldo Ziek en Beter	0,17%	0,02%	1,05%	0,79%	-0,35%	-0,54%	-0,45%	-0,33%	-0,35%	-0,17%	-0,27%	0,02%
Resultaten GGZ												
Ziekmeldingen		3,44%	4,52%	3,87%	2,28%	1,48%	1,38%	1,11%	1,26%	1,18%	0,78%	
Betermeldingen		-3,05%	-3,44%	-3,15%	-2,84%	-2,28%	-2,07%	-1,62%	-1,37%	-1,38%	-0,96%	
Saldo Ziek en Beter		0,39%	1,08%	0,72%	-0,56%	-0,81%	-0,69%	-0,50%	-0,12%	-0,20%	-0,18%	

8-6-2020

Zorg voor kwetsbare personen

Actielijn 2: Zorgcontinuïteit en voldoende opvang van kwetsbare personen

	20-apr	23-apr	28-apr	7-mei
Capaciteit van niet-ziekenhuisbedden				
Totaal	7.038	7.540	6.067	6.361
Maximale opschaling	3.832	3.634	3.050	3.059
Vrij	1.986	2.858	2.171	2.533
Bezet	1.220	1.048	846	769

	Bron	Week 17	Week 18	Week 19	Week 20	Week 21
Kwetsbare groepen in beeld						
<i>Mensen in huiselijk geweld situaties</i>						
- Registraties huiseijk geweld politie	Nationale Politie	1.178	1.308	1.205	1.187	1.279
- Doormelding Veilig Thuis door politie	Nationale Politie	1.207	1.546	1.399	1.196	1.206
- Opgelegde tijdelijke huisverboden	Gemeenten	61	63	44	50	49
<i>Mensen met bestaande psychische / sociale kwetsbaarheid en risico op ontregeling</i>						
- acute dwangopname GGZ	Gemeenten	165	197	191	169	184
- contacten over suicidaliteit	113	1.874	1.735	1.957	1.788	1.933
- suïcidepogingen gemeld bij de politie	Nationale Politie	124	103	129	114	102
- melding zelfdoding	Nationale Politie		26	25	24	33
- melding verward gedrag bij politie	Nationale Politie	2.096	2.194	2.094	2.111	2.323
<i>Mensen met bestaande psychische / sociale kwetsbaarheid zonder zorg en/of zonder dak/thuis</i>						
- melding overlast dakloos persoon	Nationale Politie	556	593	645	532	590
- meldingen verward gedrag/overlast						

Zorg voor kwetsbare personen

Actielijn 2: Zorgcontinuïteit en voldoende opvang van kwetsbare personen

	Wie	Toelichting
Kwetsbare groepen en voortgang maatregelen		
Dak- en thuislozen	VWS	Richtlijnen z jn gepubliceerd. Routekaart voor kwetsbare groepen 19 mei gepubliceerd
GGZ-lienten	VWS	Richtlijnen z jn gemaakt en worden nog getoetst door het RIVM. Inzet om na Pasen de Richtlijnen definitief te verspreiden en te implementeren.
Mantelzorgers	VWS	Richtlijnen testen en PBM 19 mei gepubliceerd. Routekaart voor kwetsbare groepen 19 mei gepubliceerd
Mensen voor wie dagbesteding wegvalt	VWS	Richtlijnen z jn gepubliceerd. Routekaart voor kwetsbare groepen 19 mei gepubliceerd
Kwetsbare jeugd	VWS/OCW	VWS/OCW Er is voorzien in opvang voor kwetsbare jeugd. Vanaf 11 mei zijn de scholen weer deels open. Speciaal onderwijs helemaal. Hiervoor z jn protocollen opgesteld.
	SZW/JenV	Richtlijnen voor de zorg en algemene informatie op site NJI is getoetst door het RIVM.
Kwetsbare jongeren	VWS/OCW/SZW/JenV	
Prostituees	J&V/SZW/VWS	Een deel van de prostituees durft of kan nog steeds geen gebruik maken van uitkeringsmogelijkheden. Daarnaast is er ook nog geen passende oplossing voor de opting in groep. Doordat sekswerk als contactberoep pas op z jn vroegst per 1 september weer wordt toegestaan, blijft dit actueel. Er komen signalen vanuit onder meer gemeenten en belangenbehartigers dat de financiële nood voor veel sekswerkers hoog is en dat zij daarom toch door blijven werken.
Mensen die afhankelijk zijn van rechtsbijstand	J&V	
Slachtoffers van mensenhandel	J&V	
Mensen met verward gedrag/psychische stoornissen	VWS/J&V	
Slachtoffers van huiselijk geweld	VWS/JenV	
Mensen die afhankelijk zijn van betalen met contant geld	Fin	FIN en DNB bespreken problematiek regelmatig in het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer, waarin maatschappelijk organisaties, banken en retailers zijn aangesloten. Acceptatie van contant geld is meegenomen in het afwegingenkader voor de ambtelijke werkgroep die de protocollen voor de B-

Zorg voor kwetsbare personen

Actielijn 3: adviseren maatregelen voor personeel en mensen buiten het ziekenhuis

Stand 1 april 2020	Instructie PBM	Instructie tests	Vraag en aanbod in kaart brengen – op termijn
Algemeen			Richtlijnen en instructies zijn gereed.
Verpleeghuiszorg			
Gehandicaptenzorg			
Wijkverpleging/thuiszorg			
Jeugdzorg			
GGZ			
Overig			

Continuïteit samenleving COVID-19 - Vitale en cruciale processen

Vitaal proces	Beschikbaarheid personeel	Benodigde middelen voor uitvoer proces
Landelijk transport en distributie elektriciteit (A)		
Regionale distributie elektriciteit (B)		
Gasproductie, landelijk transport en distributie gas (A)		
Regionale distributie gas (B)		
Olievoorziening (A)		
Internet en datadiensten (B)		
Internet-toegang en dataverkeer (B)		
Spraakdienst en SMS* (B)		
Interconnectiviteit (transactie-infrastructuur voor informatie uit basisregistraties) (B)		

Vitaal proces	Beschikbaarheid personeel	Benodigde middelen voor uitvoer proces
Plaats- en tijdsbepaling middels GNSS (B)		
Drinkwatervoorziening (A)		
Keren en beheren waterkwantiteit (A)		
Vlucht- en vliegtuigafhandeling (B)		
Scheepvaartafwikkeling (B)		
Vervoer van personen en goederen over (hoofd)spoorweginfrastructuur (B)		
Vervoer over (hoofd)wegennet (B)		
Basisregistraties personen en organisaties (B)		
Elektronisch berichtenverkeer en informatieverstarring aan burgers (B)		

Vitaal proces	Beschikbaarheid personeel	Benodigde middelen voor uitvoer proces
Grootschalige productie/verwerking en/of opslag (petro)chemische stoffen (B)		
Opslag, productie en verwerking nucleair materiaal (A)		
Toonbankbetalingsverkeer (B)		
Massaal giraal betalingsverkeer (B)		
Hoogwaardig betalingsverkeer tussen banken (B)		
Effectenverkeer (B)		
Communicatie met en tussen hulpdiensten middels 112 en C2000 (B)		
Inzet politie (B)		
Inzet defensie (B)		
Identificatie en authenticatie van burgers en bedrijven (B)		

Cruciaal proces	Beschikbaarheid personeel	Benodigde middelen voor uitvoer proces
Zorg, Jeugdhulp en (Maatschappelijke) Ondersteuning		
Leraren en personeel benodigd op school		
Openbaar vervoer		
Voedselketen		
Transport van brandstoffen		
Inzamelen, transporteren en zuiveren van afvalwater		
Inzamelen, transporteren en verwerken van afvalstoffen		
Kinderopvang		
Media en communicatie		
Continuïteit hulpverleningsdiensten		
Noodzakelijke overheidsprocessen		

Continuïteit samenleving COVID-19 – Noodopvang onderwijsinstellingen: 5 meting, week 22

Vijfde meting onder gemeentecoördinatoren die informatie over de noodopvang van kinderen van ouders/verzorgers in cruciale beroepen en kinderen in een kwetsbare positie bij de kinderopvanginstellingen en schoolbesturen in het primair onderwijs over week 22 (25-29 mei) hebben verzameld. Wanneer we uitkomsten vergelijken met die van week 16, 17, 19 en 20 springen de volgende zaken in het oog:

Noodopvang i.v.m. cruciaal beroep

- We zien in de loop van de tijd dat het aantal 0-3-jarigen dat wordt opgevangen, gestaag daalt.
 - Ook zien we een lichte daling van de 4-12-jarigen opvang door de BSO en een daling van de 4-12-jarigen opvang door de scholen.
 - Het aantal gemeente dat avond-, nacht- en weekendopvang aanbiedt is, na een eerdere daling, min of meer constant gebleven sinds week 20. Het bezettingspercentage van de avondopvang (6%) is iets hoger dan dat van de nacht- en weekendopvang (4,7 en 5,7%).
 - De bezetting is redelijk vergelijkbaar met die in week 20.
- Het aantal gemeenten dat knelpunten ervaart bij de organisatie van de noodopvang is gedaald van 25% in week 20 naar 15% in week 22.
 - Ook is het beeld omtrent de capaciteit van inzetbare medewerkers en beschikbare locaties iets positiever.

Kwetsbare kinderen

- De omvang van de opvang en ondersteuning van kwetsbare 0-3-jarigen is stabiel ten opzichte van de vorige meting.
- De opvang en ondersteuning van kwetsbare 4-12-jarigen is met de helft gedaald.
- Het gemiddeld aantal 4-12 jarigen per gemeente dat niet naar school komt en niet op een andere manier wordt bereikt, is nauwelijks veranderd ten opzichte van de vorige meting. Toen lag het op gemiddeld ongeveer 9 leerlingen voor de betreffende gemeenten en nu rond de 10, waarbij de onzekerheidsmarges groot zijn. In het (voortgezet) speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs gaat het om lagere gemiddelden, namelijk 0,1 tot 1,6 leerling per gemeente.

Belangrijkste cijfers (eerste realisaties)

- **De Nederlandse economie is in het 1^e kwartaal met 1,7% gekrompen (t.o.v. het voorgaande kwartaal).** In krap twee weken met is het bbp teruggeworpen naar het niveau van begin 2019. Dit impliceert een bbp-daling van circa 11-12% eind maart en wijst op ongekende krimp in 2020K2.
De daling van het bbp is vooral toe te schrijven aan de lagere consumptie door huishoudens. In maart kromp de consumptie door huishoudens met 6,7 procent (t.o.v. maart 2019). Uitgaven aan diensten lagen maar liefst 11,8% lager dan vorig jaar.
- **De eerste internationale bbp-cijfers voor het 1e kwartaal laten een vergelijkbaar beeld zien.** De krimp in Europa (-3,8%) is gemiddeld wel groter dan in Nederland, en overtreft voor een aantal EU-landen al het effect van de financiële crash van 2008 (dit betekent niet dat Nederland ook de aankomende kwartalen minder geraakt zal worden). Verschillende analisten verwachten voor EU ruim 15-20% krimp in 2020K2.
- Het **consumentenvertrouwen en het producentenvertrouwen is nog nooit zo sterk gedaald** en historisch pessimistisch over de komende 12 maanden.
- Het aantal gewerkte uren per week is in april fors lager: t.o.v. begin maart -12% bij werknemers en -24% bij zelfstandigen. Het verschil tussen eind maart en april is beperkt, dus er lijkt sprake van stabilisatie.
- Hoewel het aantal binnengekomen aanvragen voor de NOW afneemt, ligt **het gebruik van de verschillende regelingen hoog.** Zo zijn er ondertussen bijna 120 duizend aanvragen NOW en 190 duizend aanvragen voor de TOGS. Er zijn inmiddels 149 duizend aanvragen van belastinguitstel. **Het niveau is nog laag, maar deze aanvragen stijgen recent zeer sterk.** Piek in aanvragen komt waarschijnlijk nog.

Kengetallen economie – Leading indicatoren

Indicatoren	Was	Huidig	Prognose	Toelichting
AEX-index	Hoogste 629 (19 feb) Laagste 404 (28 mrt)	<u>565 op 5 juni</u>	Na een dal van 404 punten (18 maart) lijkt de AEX wat te herstellen. De markt lijkt een recessie al wat te hebben ingeprijsd	De aandelenmarkt reageert ook sterk op beleid van centrale banken die momenteel flink verruimen.
Faillissementen (excl. eenmanszaken)	Maandcijfers: 259 (mrt) Weekcijfers: 73 (W20) 69 (W21)	334 (apr) <u>66 (W22, 25-29 mei)</u>	Zal blijven toenemen, licht stijgende trend in de weekcijfers vertaalt zich ook in het hogere cijfer voor april	Sinds week 12 (16 tot 22 maart, de week waarin de landelijke coronamaatregelen ingingen) zijn er 851 bedrijven en instellingen failliet verklaard, 21 meer dan dezelfde periode vorig jaar. De data over faillissementen reageert altijd met enige weken vertraging. Bron: CBS.
Autoverkopen	33 duizend april 2019 in NL.	15 duizend (april 2020) – 53% op jaarbasis. Europees (19 mei): - 76% in april op jaarbasis	Zal zeer sterk dalen tov 2019	Gemiddelde prijs per verkochte auto is € 37K, en in 1 maand dus al omzetverlies van € 0,7 miljard in NL . Europees gaat het om vele miljarden (ca – 25 mrd). Bron: BOVAG/RVO, Acea .
Inschrijvingen en opheffingen Kamer van Koophandel	Week 6 maart: 6086 inschrijvingen 2763 opheffingen	<u>Week 22 - 22 mei t/m 28 mei:</u> 5273 nieuwe inschrijvingen 5026 opgeheven 95 faillissement		Bron: (KvK)
Betalingsverkeer: pin-transacties	105 mln (W11, pre-corona) 94 mln (W20) 100 mln (W21)	<u>Aantal pin-betalingen: 107 mln (W22, 25-31 mei)</u>	De afgelopen weken herstel.	Het aantal iDeal betalingen (in online winkels) lag in W21 36 procent hoger dan dezelfde week vorig jaar. De omzet via iDeal ligt ongeveer 20% hoger dan dezelfde periode vorig jaar. Bron: BVN.

Kengetallen economie – Reguliere indicatoren

Indicatoren	Was	Huidig	Prognose	Toelichting
Consumentenvertrouwen	-2 (mrt) -22 (1 ^e helft apr) -27 (2 ^e helft apr)	<u>-31 in mei</u>	Zal laag blijven, en mogelijk verder wegzakken (laagste punt ooit was in maart 2013 met -41)	De recente daling komt doordat het oordeel over de economie in de afgelopen 12 maanden fors negatiever is. Over de economische situatie in de komende 12 maanden is men nog nooit zo negatief geweest. De koopbereidheid kreeg een flinke klap, maar ligt voorlopig nog boven de niveaus uit de Eurocrisis. (CBS)
Producentenvertrouwen	3,7 (feb) 0,2 (mrt) 28,7 (april)	<u>-25,1 in mei</u>	Zal (zeer) laag blijven	Het vertrouwen is in mei iets opgekrabbeld, maar ligt nog steeds op het op één na laagste niveau ooit. In de meeste branches van de industrie was het producentenvertrouwen wat minder negatief dan in april. (CBS)
Aantal werkenden (x1000)	9 057 (feb) 9 040 (mrt)	<u>8 880 (apr)</u>	Zal verder wegzakken	<u>De daling van maart op april bedroeg 160 duizend personen, dat is de sterkste daling sinds het CBS deze cijfers meet. Bron: CBS.</u>
Bbp-groei (k-o-k)	K3 2019: 0,4% K4 2019: 0,4%	-1,7% (K1 2020)	Vooraf voor K2 wordt een forse daling met 10-20% verwacht.	In de eerste twee maanden groeide de economie nog. Maar sinds de tweede helft van maart is een ongekende teruggang in economische activiteit te zien. (CBS)
Dagproductie industrie (j-o-j)	0,9% (jan) -1,3% (feb)	-2,5% (mrt)	Zal verder afnemen in april	In de meeste bedrijfsklassen van de industrie lag de productie lager. De productie van de transportmiddelenindustrie kromp het hardst. De machine-industrie groeide daarentegen. (CBS)
Uitvoer (j-o-j)	3,9 (jan) 3,3% (feb)	-4% (mrt)	Gaat verder dalen	Er werden vooral minder transportmiddelen en machines uitgevoerd. Het volume van de import was in maart 3,7% kleiner dan een jaar eerder. (CBS)

Liquiditeitsproblemen voor een groeiende groep ondernemers

Maatregelen	Totale aantallen	Totaal bedragen	Prognose
Uitstel aflossing bij banken	<u>128.000</u> uitstel, 7% van de ondernemingen* (26 mei)	<u>€ 3 miljard</u> (26 mei)	Zal toenemen, maar stijging lijkt af te vlakken. Was een week geleden nog 2,8 miljard
Lening en kredietruimte bij banken (zonder overheidsgarantie)	<u>12.600</u> , bijna 1% van de ondernemingen (26 mei)	<u>€ 8,8 miljard</u> (26 mei)	Zal toenemen, maar stijging lijkt af te vlakken. Was een week geleden nog 7,8 miljard
Aanvragen belastinguitstel bij Belastingdienst	<u>149.000</u> , 8% van de ondernemingen <i>Laatste dagen een sterke oploop</i>	<u>€ 6,4 miljard</u> (29 mei)	Zal (sterk) toenemen; met name veel ondernemers, die voor de omzetbelasting kwartaalaangifte doen, moeten nog uitstel aanvragen.

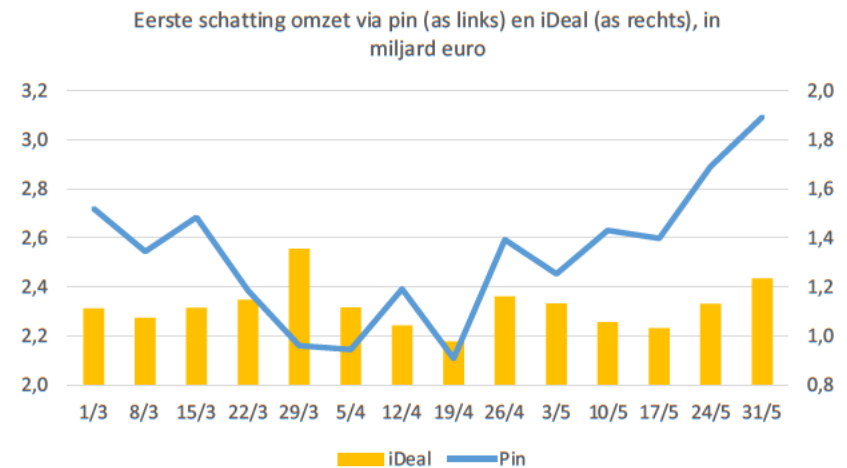
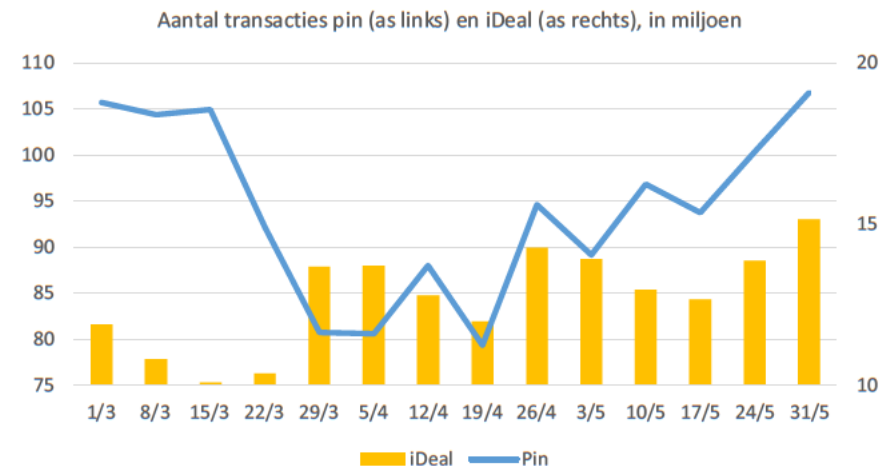
* Volgens het CBS waren er in NL in 2019 circa 1,85 mln ondernemingen

Betalingsverkeer herstelt enigszins

- Na het dieptepunt (-25%, in april) is **het aantal pinbetalingen hersteld** (+1% in W22, van 25-31 mei) t.o.v. de periode voor corona.
- De **totale waarde van de pinbetalingen lijkt ook te herstellen**. In april lag de omzet nog ruim 20% lager dan voor corona. In W21 lag de omzet voor de 2^e opeenvolgende week weer hoger dan voor corona, hoewel het hier gaat om een eerste ruwe schatting.
- Het **aantal iDeal betalingen** (in online winkels) **ligt nog steeds fors hoger** dan voor de coronamaatregelen (in W22 36% hoger dan dezelfde week vorig jaar). De **omzet via iDeal is niet gestegen** tov van de periode voor corona, maar ligt wel zo'n 20% hoger dan dezelfde periode vorig jaar.

Bron: [NBV](#)

Actuele onderzoeken (I) – stevige economische krimp verwacht

- Verschillende instanties hebben ramingen gegeven voor de economische groei. De omvang loopt uiteen, **maar er is consensus dat de Nederlandse economie een stevige krimp staat te wachten in 2020.**

Ramingen voor NL	BBP 2020	BBP 2021
CPB (scenariostudie, link)	-1,2% tot -7,7%	+3,8% tot -2,7%
Europese Commissie (link)	-6,8%	+5%
IMF (link)	-7,5%	+3%
ING (link)	-6% tot -8%	
Rabobank (link)	-5%	

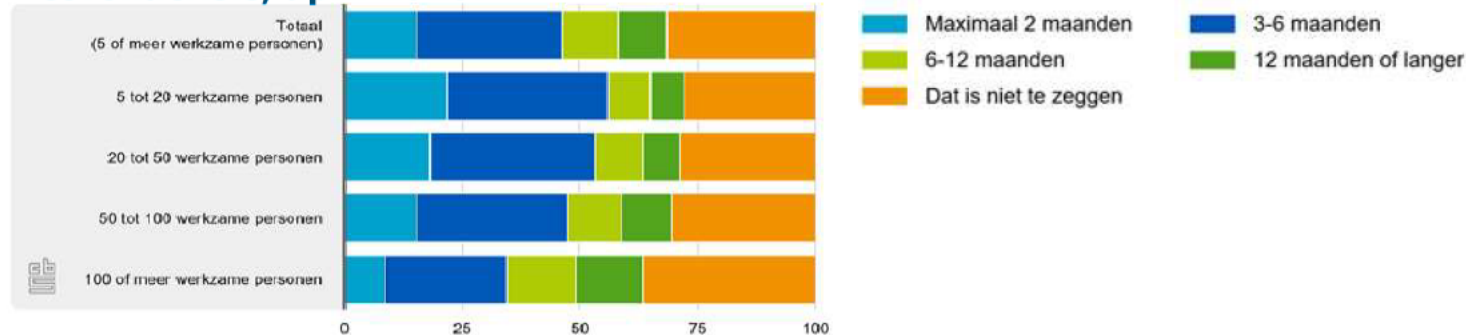
- De eerstvolgende raming van het CPB verschijnt op 16 juni.

Actuele onderzoeken (II) – bedrijfsleven

- Ongeveer **15% van de banen (goed voor en 11% van het bbp) kan niet kan functioneren op 1,5 meter**. Bron: RaboResearch 16 april, ([link](#))
- Helft ondernemers vreest voor voortbestaan als coronacrisis nu nog 6 maanden langer aanhoudt. **15% als huidige situatie nog 2 maanden zo blijft**. Bron: CBS, 8mei ([link](#))

Voortbestaan bedrijf bij aanhoudende coronacrisis, april 2020:

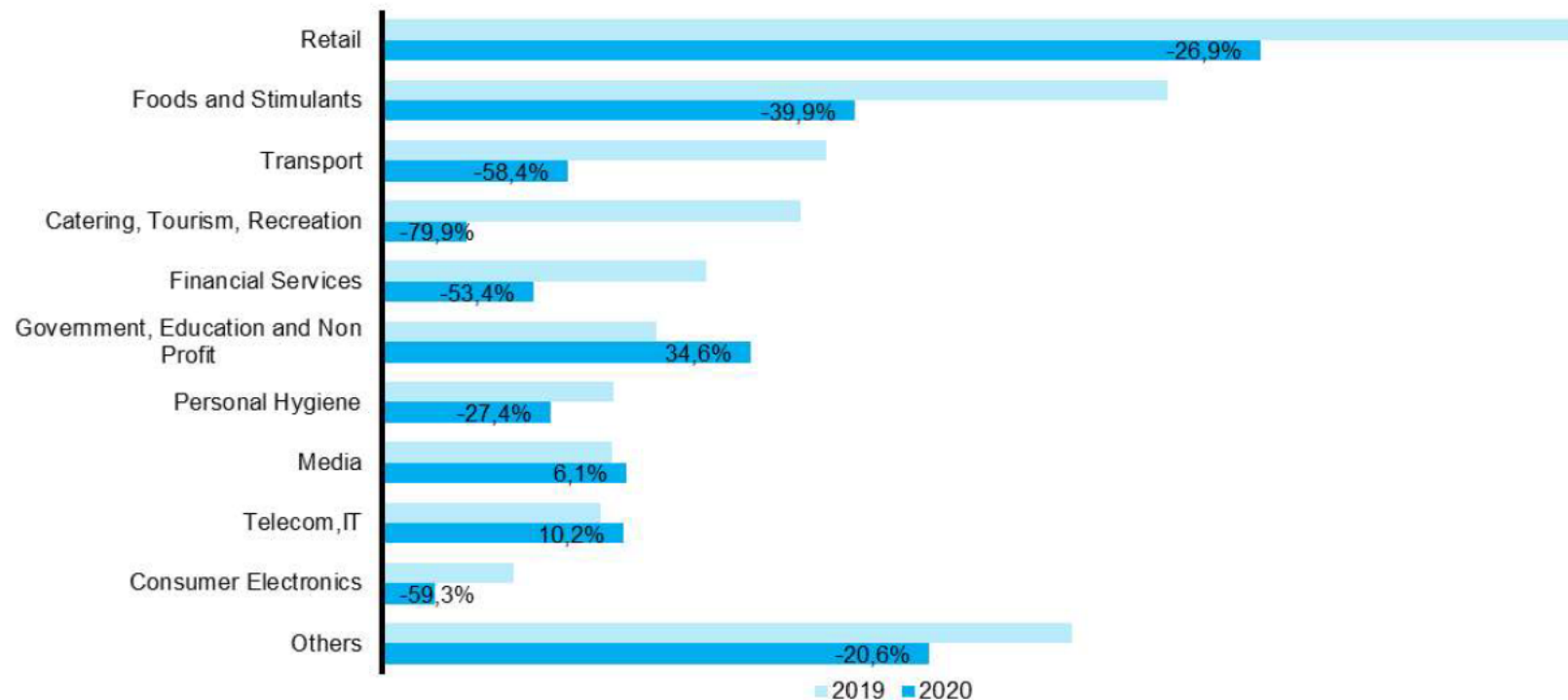

- **De bezettingsgraad van de industrie** was met 74,2% in april 2020 lager dan het dieptepunt in 2009 (74,4%) en ruim lager dan in januari 2020 (82,7%). De daling van april t.o.v. januari 2020 (-10,3%) is bovendien de grootste daling ooit gemeten binnen een kwartaal. De productiedaling in de dienstensector was nog groter: -15,2%-punt (van 78,3% naar 66,4%). Bron: CBS, 29 april ([link](#))

Actuele onderzoeken (III) – Daling advertentie-uitgaven in NL vanwege negatieve verwachtingen behalve bij de overheid

Advertentieuitgaven (van Nielsen) in miljoenen euro's vergelijking 2019 en weken coronacrisis 2020 (data tot 17 mei). 7 uit 10 categorieën dalen. Totaal daalt met 32,5% t.o.v. 2019.

Actuele onderzoeken (IV) - initiële afname vervoer en nu weer een geleidelijke toename

update van 3 juni

Verkeer & vervoer

- Autoverkeer met 13% afgenomen (maximaal was dit 41%)
- Vrachtverkeer met 1% toegenomen (maximaal was een 5% afname)
- Gebruik OV met 74% afgenomen (dit was maximaal 87% minder)

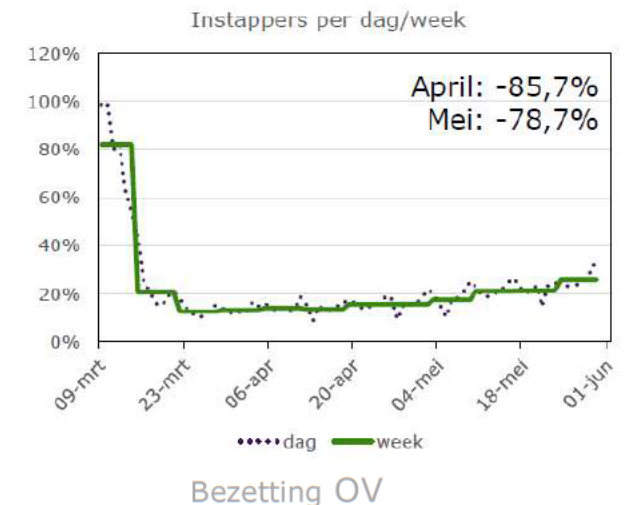
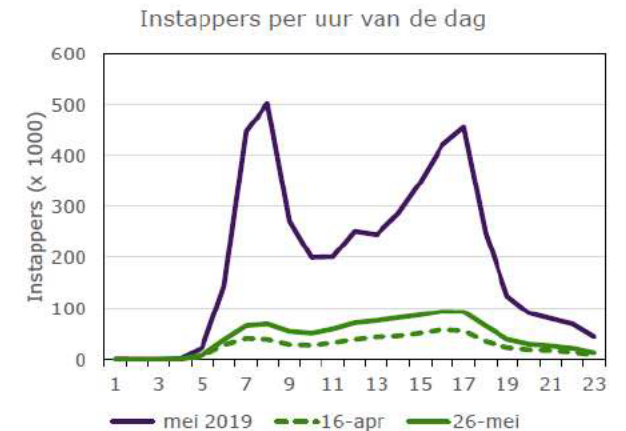
Reisgedrag

- Het aantal verplaatsingen naar de werkplek is gedaald met 41% (dat was 58% minder)
- De hoeveelheid rondjes doen (fiets en lopen) is met 32% gestegen (dit was 57% meer)
- Thuiswerken is toegenomen tot 68% (dit was 32% voor de coronacrisis)

Goederenvervoer (CBS)

- Binnenvaart: -0.4% t.o.v. 2019 (week 21, 18-24 mei)
- Luchtvaart, uitsluitend vrachtluchten: +63.4% t.o.v. 2019 (april)
- Spoorvervoer: -13.5% t.o.v. 2019 (week 21)
- Wegvervoer: -12.6% t.o.v. 2019 (week 21)
- Zeevaart: -8.6% t.o.v. 2019 (week 21)

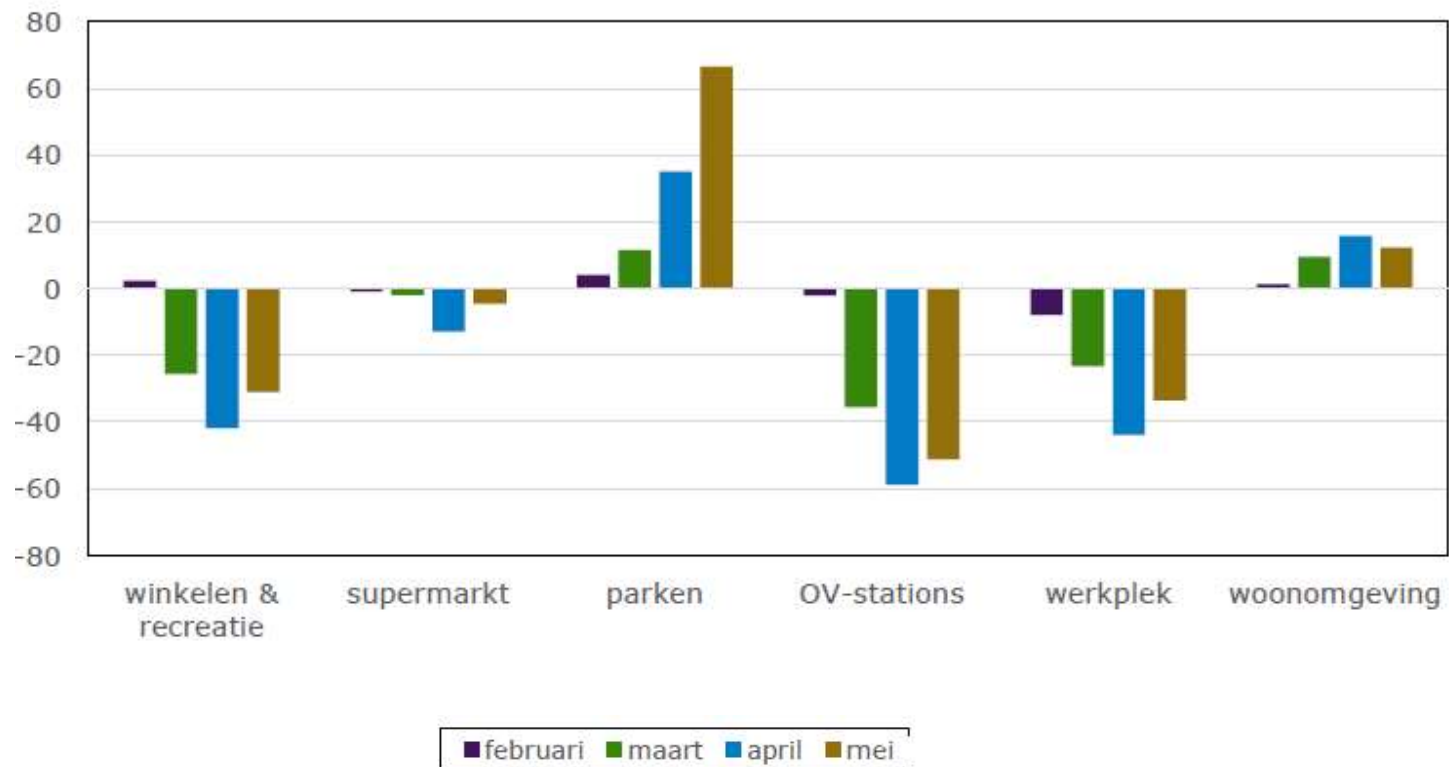
Openbaar vervoer

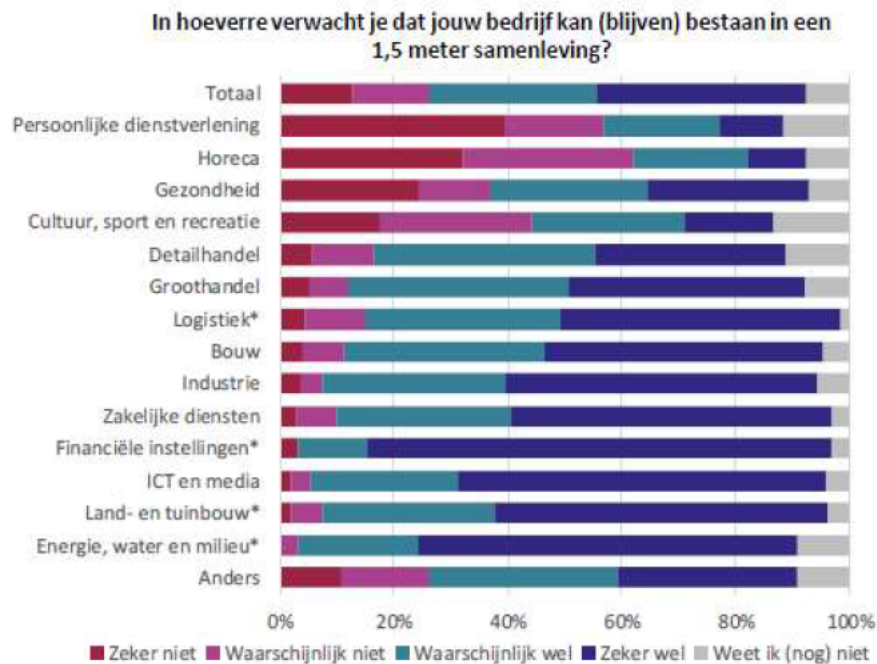
Actuele onderzoeken (IV) - forse afname verplaatsingen

Bestemmingen (Google COVID-19 Community Mobility Report)

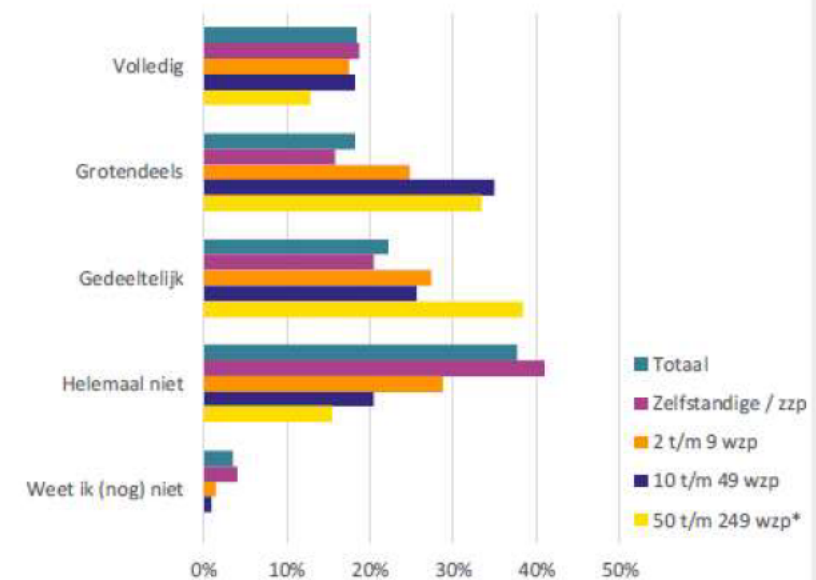

Actuele onderzoeken (V) – KvK flitspeiling 1,5m samenleving: 1/4 ondernemers denkt niet te kunnen bestaan en 2/5 hieraan aangepast

In hoeverre heb je jouw bedrijf op dit moment al ingericht of aangepast aan de 1,5 meter samenleving?

In hoeverre heb je jouw bedrijf op dit moment al ingericht of aangepast aan de 1,5 meter samenleving?
Basis: alle deelnemers aan Flitspeiling 3 (n=5.793)

Recente onderzoeken (II)

Terugval woningmarkt verwacht in tweede kwartaal

- **Huizenprijzen en verkopen bestaande koopwoningen blijven stijgen.** In april 9% meer transacties en prijzen +7,3% j-o-j (data loopt Kadaster loopt wel 2 maanden achter).
- **Vooruitzichten voor 2020K2 zijn negatief:**
 - De verwachte koopovereenkomsten (vermoedelijk ook beleggingen, huurmarkt en nieuwbouw) tussen 23 maart en 12 april zijn volgens een peiling bij makelaars **gedaald met 43% j-o-j**. Bron: vastgoedadviseur Colliers International ([link](#))
 - Het vertrouwen in de woningmarkt neemt af. Bron: Vereniging eigen Huis ([link](#))
- **Prognose: Transacties komen dus vrijwel zeker flink in de min, huizenprijzen onzeker.**

CPB-scenario	Huizenprijzen basispad tm 2021	Omslag door schok	Huizenprijzen na schok	Hh met restschuld (nu 4%), tot 2021K4	Omslag transacties door schok
3 maanden (s1)	12,0%	-1,3%	10,7%	2%	-4,7%
6 maanden (s3)	12,0%	-17,8%	-5,8%	6%	-43,9%
12 maanden (s4)	12,0%	-27,4%	-15,4%	13%	-57,4%

Bron: FIN en restschuldschattingen DNB

Arbeidsmarkt (I) – Ramingen werkloosheid

		CPB	Europese Commissie
		Scenario's coronacrisis	Spring Forecast
Werkloosheid (% beroepsbevolking)	2020	4,0 tot 6,3	5,9
	2021	4,5 tot 9,4	5,3

- Volgens de scenarioanalyse van het [CPB](#) loopt de werkloosheid in **2020 op tot 4% of 6,3%**, afhankelijk van de duur van de contactbeperkingen en de diepte van de economische doorwerking. De werkloosheid loopt verder op in **2021 (4,5% tot 9,4%)**.
- Volgens de [spring forecast](#) van de Europese Commissie **ligt de Nederlandse werkloosheid onder die van de Eurozone** (9,6% in 2020 en 8,6% in 2021).
- Deze raming ligt wat betreft de werkloosheid in 2020 **tussen scenario II en III** van het CPB in, namelijk op 5,9%. In tegenstelling tot het CPB verwacht de Commissie **in 2021 een terugloop naar 5,3%**.

Arbeidsmarkt (II) – Stijging werkloosheid en daling aantal werkenden nog nooit eerder vertoond

Het aantal werkenden is met **160 duizend gedaald. Dat is de sterkste daling sinds 2003**, het beginpunt van de meting door het CBS. Er zijn nu ongeveer 8.880 duizend werkzame personen, vergelijkbaar met eind 2018.

De daling zit **vooral bij jongeren (104 duizend)**.

Het aantal werklozen is met 41 duizend gestegen* en bedraagt nu 305 duizend. Dit niveau is vergelijkbaar met juni 2019. **Het werkloosheidspercentage is van 2,9% tot 3,4% gestegen, de grootste stijging sinds 2003.**

Afgaande op de ramingen, zal de werkloosheid verder stijgen.

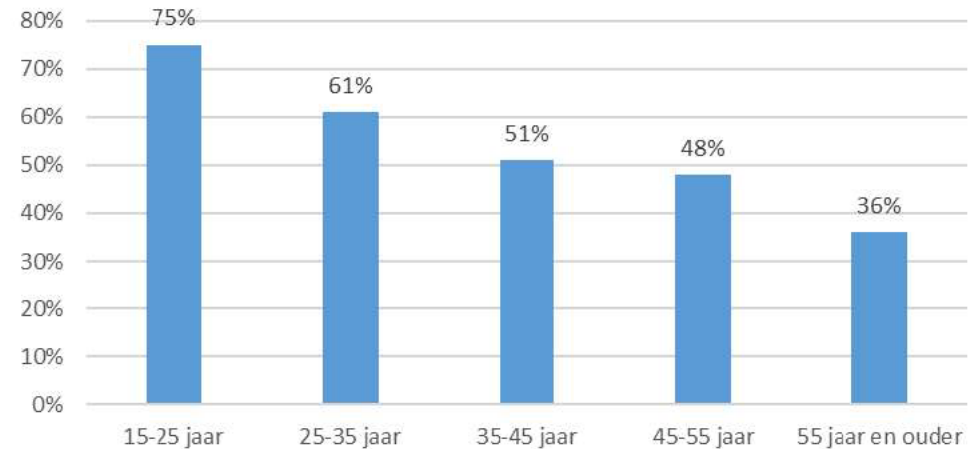
Bron: [CBS](https://www.cbs.nl).

Arbeidsmarkt (III) – WW-uitkeringen in april fors gestegen, met name onder jongeren

- Het aantal **lopende WW-uitkeringen** bedraagt in april 292.100, dat is een **stijging van 16,7% ten opzichte van maart**.
- Het aantal **nieuwe WW-uitkeringen** ligt in april (73.700) **95% hoger** dan in maart.
- Het aantal nieuwe uitkeringen **steeg voor alle leeftijdsgroepen, maar lag voornamelijk bij jongeren (15-25 jaar)**. Deze stijging lag lager dan die van vorige maand. De stijging is in absolute termen daarnaast beperkt (3.300).

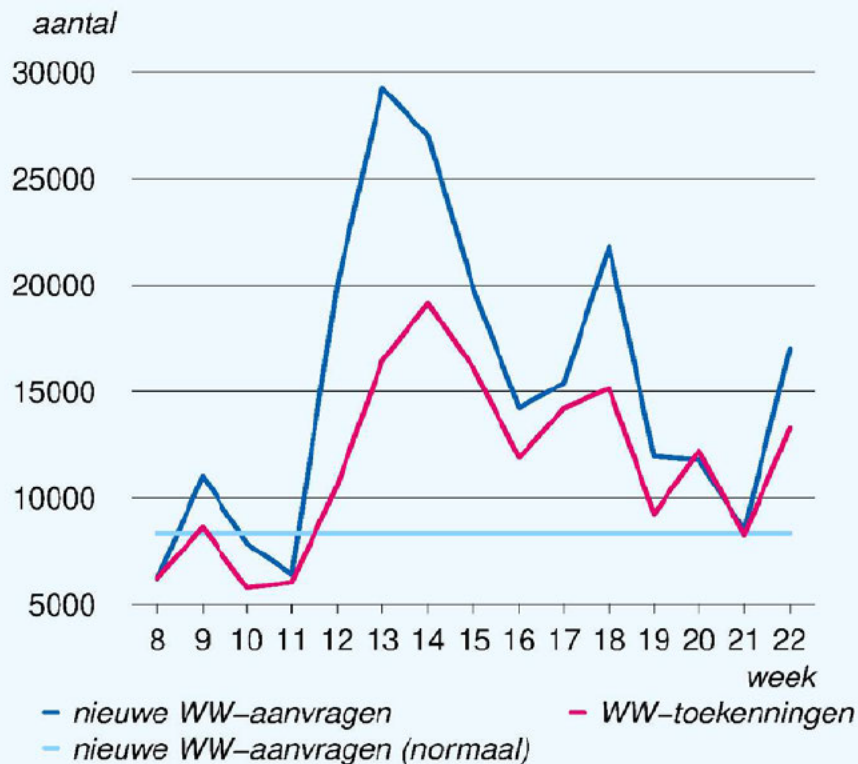
Groei nieuwe WW-uitkeringen (per week) van maart op april

Arbeidsmarkt (IV) – Wekelijkse WW-instroom blijft hoog

WW-aanvragen en -toekenningen per week

- Het aantal **WW-aanvragen** schoot omhoog in W12 (de eerste week met coronamaatregelen) en **piekte in W13**. Na een daling volgde een tweede piek in W18.
- De WW-aanvragen vertalen zich **vertraagd door in WW-toekenningen**. De piek lag in W14 (220% hoger dan in W11).
- In W22 (week van 25 mei) stijgen de aantallen. Dat komt deels omdat dit weer een volledige werkweek was (Hemelvaart viel in W21). Daarnaast is er sprake van een maandpatroon. In de laatste week van de maand worden er meer aanvragen gedaan.

Arbeidsmarkt (V) – WW-aanvragen internationaal opgelopen

Land	Aantal en vergelijking met pre-coronacijfers
NL	Het aantal WW-aanvragen lag tijdens de piek in W13 (23 mrt – 29 mrt) op omstreeks 30.000 aanvragen, ongeveer drie keer hoger dan wat volgens het UWV normaal is, namelijk 8.300 aanvragen.
VS	In de week van 23 mei waren er 2.123.000 miljoen werkloosheidsaanvragen, een afname van 323.000 t.o.v. de week daarvoor. Normaalgesproken zijn er 300 tot 400 duizend aanvragen per week. In de piek van 2009 waren er 700 duizend. De werkloosheid is inmiddels opgelopen tot bijna 39 miljoen. De toename van de afgelopen weken is ongelijk verdeeld; 40% van de huishoudens met salaris onder de 40.000 dollar heeft een baan verloren. Het aantal mensen met een baan daalde zelfs met meer dan 20%.
Canada	In april is het werkloosheidspercentage opgelopen tot 13,9% , het hoogste sinds 1982.
Denemarken	Werkloosheid is sinds de crisis met 200.000 toegenomen, dit is een ongeveënaarde toename in de recente Deense geschiedenis (hogere aantallen die veel sneller bereikt werden dan in eerdere crises).
Noorwegen	In 2020 waren er 365.800 aanvragen ingediend (stand medio april). Dat is aanzienlijk hoger dan in heel 2019 (160.500).
VK	Aantal WW-uitkeringen in het VK in april naar het hoogste niveau sinds 1996. Het aantal WW-uitkeringen nam toe met 69% naar circa 2,1 miljoen uitkeringen.

Arbeidsmarkt (VI) – Sommige sectoren hard geraakt, daar werken vooral flexers

Tabel 1 Verwachte impact op sectorale werkgelegenheid in 2020

Verhuur en overige zakelijke diensten* Horeca Cultuur, sport en recreatie Luchtvaart Sierbouw	zeer grote krimp
Detailhandel non-food Metaal en technologische industrie Overige dienstverlening** Autohandel Personenvervoer over land	grote krimp
Specialistische zakelijke diensten*** Groothandel Bouwnijverheid Overige industrie**** Goederenvervoer Logistieke diensten Chemische industrie	gemiddelde krimp
Onderwijs Detailhandel food Financiële instellingen Informatie en communicatie Voedings- en genotmiddelenindustrie Verhuur van en handel in onroerend goed Energie, water en afval Fruit- en groenteteelt	geen/kleine krimp
Gezondheids- en verzorgingszorg Openbaar bestuur Post en koeriers	groei

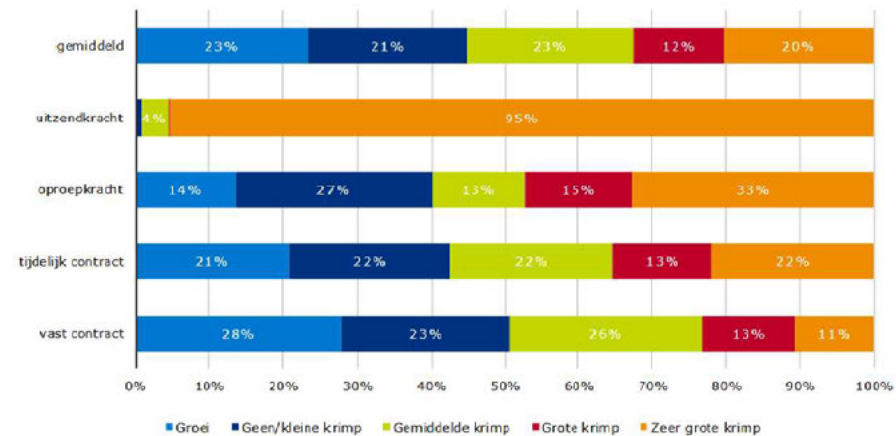
* betreft o.a. uitzendbureaus en reisbureaus.

** betreft o.a. persoonlijke dienstverlening (w.o. kappers en nagelstudio's) en levensbeschouwelijke en politieke organisaties.

*** betreft o.a. reclamebureaus, architecten en accountantskantoren.

**** betreft o.a. vervaardiging van diverse consumentengoederen (w.o. meubels) en reparatie/installatie machines en apparaten.

Figuur 2 Percentage werknemers naar arbeidsrelatie en impact door het coronavirus

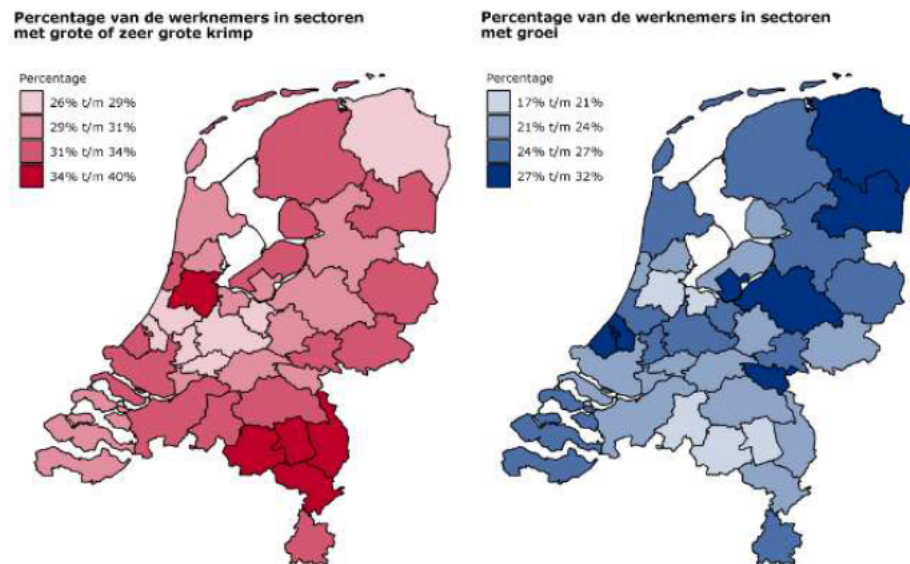
Deze sectoren komen **overeen met de sectoren waarin de WW-uitkeringen in april het hardst stegen: schoonmaakbranche (+91%), uitzendbedrijven (+87%), detailhandel (+69%), cultuur (+67%) en de horeca en catering (+60%).**

In de maand maart nam de WW vooral toe bij uitzendbedrijven, horeca en catering en cultuur.

Arbeidsmarkt (VII) – Regionaal beeld werkgelegenheid verschilt sterk

Figuur 1 Verwachte impact op regionale werkgelegenheid in 2020 per arbeidsmarktregio: percentage van de werknemers in sectoren met grote of zeer grote krimp (links) en groei (rechts)

Bron: UWV Polisadministratie, gecombineerd met SUWI Bedrijvenregister voor de indeling naar sectoren. Peildatum ultimo oktober 2019. Het gaat om de woonregio van de werknemers.

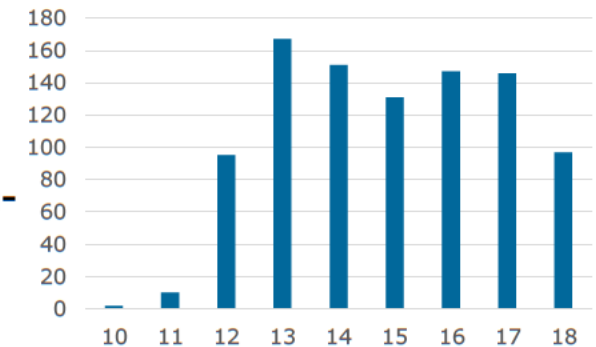
- Werknemers die werken in sectoren met **grote of zeer grote krimp** zitten vooral in **Groot Amsterdam, Zuidoost Brabant, Noord- en Midden-Limburg.**
- Er zijn ook regio's waar een groot aandeel van de werknemers in een sector met **groei** werkt. Dat is bijvoorbeeld het geval in **Groningen.**

Arbeidsmarkt (VIII) – Werkomstandigheden

- Het aantal meldingen voor de ZiekteWet ligt na een stijging in W12 (16-22 mrt) **onder het gebruikelijke niveau.** (UWV)
- Het CBS meldt dat het ziekteruim van het eerste kwartaal van 2020 **met 5,2% op het hoogste niveau** sinds 2003 ligt.
- Door het ontbreken van een ergonomische werkplek heeft **24% van de thuiswerkers lichamelijke klachten**, blijkt uit een inventarisatie van R-GO.
- In 2020 heeft ISZW t/m 1 mei **946** corona gerelateerde meldingen ontvangen, dit is **26%** van het totale aantal meldingen.
- **De helft** van de meldingen gaat over te **weinig afstand** kunnen houden op de werkvloer, gevolgd door onvoldoende hygiënische maatregelen.
- **27%** van de meldingen komt uit de **groot- en detailhandel**.
- 60% van de meldingen wordt onderzocht door ISZW.
- Bedrijven krijgen tot nu toe nauwelijks boetes als zij hun werknemers niet goed beschermen tegen Corona op de werkvloer. Dit blijkt uit een inventarisatie van vakbond CNV.

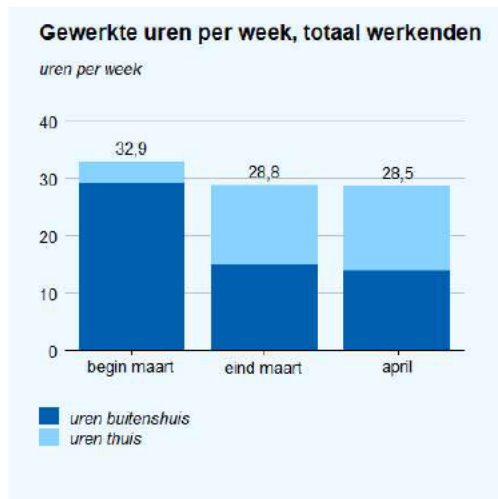
Aantal per week gemelde corona-klachten bij ISZW

Arbeidsmarkt (IX) - Forse daling gewerkte uren

Het **aantal gewerkte uren van werkenden daalde van 32,9 uur per week begin maart naar 28,8 uur per week eind maart (-12,5%)**. De daling bij zelfstandigen (-24%) was groter dan die bij werknemers (-12%). In april was sprake van stabilisatie.

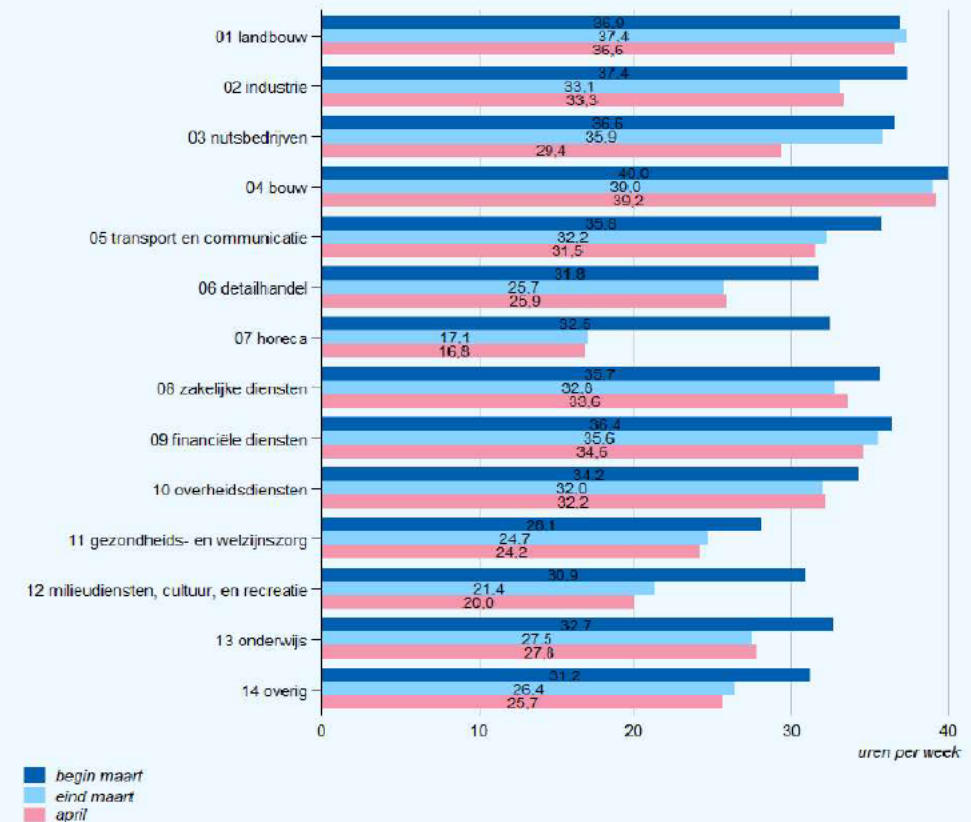

De afname in gewerkte uren verschilt per sector. De **grootste dalingen** zijn te vinden in de sectoren **horeca** (-15,7 uur per week) en **milieudiensten, cultuur en recreatie** (-10,9 uur). Het aantal gewerkte uren in sommige sectoren blijft **relatief stabiel**, zoals bij de **financiële diensten** (-1,8 uur) en in de **bouw** (-0,8 uur).

Bron: CPB (2020), Arbeidsmarkt: sterke daling gewerkte uren

8-6-2020

Gewerkte uren per week, totaal werkenden

Arbeidsmarkt (X) –Vacatures

CBS

- Einde van Q1 2020 waren er 60 duizend vacatures minder dan Q4 2019, een afname van 21%.
- Door de afname van het aantal openstaande vacatures liep de **spanning op de arbeidsmarkt** terug naar gemiddeld 82 vacatures per 100 werklozen. In Q4 2019 waren dat er nog 91.

Randstad

- Aantal vacatures (45.000) ligt nu (begin juni) 30% onder het niveau van vorig jaar (60.000).
- Grootste afname is te zien in de horeca (-65%), schoonmaakbranche (-50%) en administratieve beroepen (-45%)
- De zorg (-5 %), de bouw (-11 %) en de ICT (-11%) en sociaal-maatschappelijk werk (-15%) kennen een relatief beperkte krimp.

ABN Amro

- Uit een arbeidsmarktindicator van ABN Amro blijkt dat werkgevers nu bij ongeveer 11% van de openstaande vacatures geen geschikte kandidaten weten te vinden. Daarmee ligt de krapte op de arbeidsmarkt volgens hen op hetzelfde niveau als in januari.

Arbeidsmarkt (XI) - overzicht onderzoeken

Week 23 (01-06)

- [De ILO](#) rapporteert dat ze in het 2e kwartaal een wereldwijde daling van 10.7% van gewerkte uren voorziet. Voor Europa wordt geschat dat het aantal gewerkte uren met 12.9% zal afnemen in Q2. Het verlies aan gewerkte uren kan volgens de ILO worden beperkt door een extensief 'testing and tracing'-beleid (T&T). In een internationale vergelijking ziet de ILO dat tot 50% minder verlies aan gewerkte uren wordt bereikt in landen waar een sterk T&T-beleid is gevoerd dan in landen waar dat niet het geval is.
- Door T&T heeft een land beter zicht op de verspreiding van het virus en hoeven er daarom minder maatregelen genomen te worden die een negatief effect op de economische ontwikkeling hebben. Daarnaast loopt door zichtbaar T&T-beleid het consumentenvertrouwen minder schade op en leidt T&T tot minder aanpassingen in de werkomgeving en betere continuering van het productieproces.

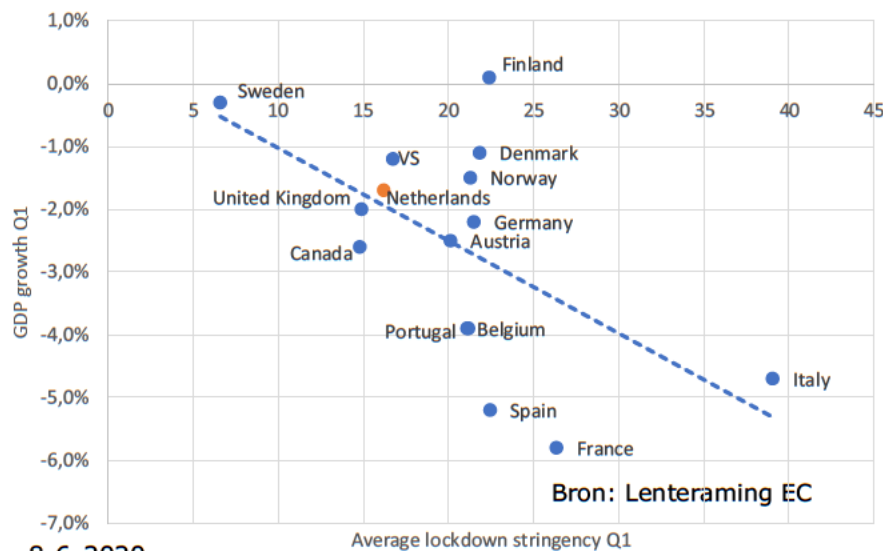
Eerder onderzoek

- [Wijzer in geldzaken](#) rapporteert dat 11% van de Nederlanders aangeeft redelijk moeilijk tot heel moeilijk rond te komen. Naast mensen met een bijstandsuitkering zijn dit voornamelijk laagbetaalde zzp'ers en laagbetaalde flexwerkers.
- [Divosa](#) rapporteert op basis van gegevens uit de Divosa Benchmark Werk & Inkomen dat het **aantal aanvragen voor een bijstandsuitkering in maart 2020 met 56%** is gestegen t.o.v. de maand ervoor. De Benchmark bevat gegevens van **179 gemeenten die 61% van het bijstandsbestand representeren**. Het **aantal toegekende bijstandsuitkeringen** is in maart **licht gestegen**.
- Het [CBS](#) meldt dat het aantal flexibele contracten in 2020K1 in een jaar tijd met ongeveer 102 duizend is gedaald. De afname is het grootst onder uitzendkrachten (39 duizend). De daling zette halverwege 2019 al in. Ten opzichte van 2019K4 hadden uitzendkrachten en tijdelijke werknemers zonder vaste uren vaker geen baan dan in diezelfde periode een jaar eerder.

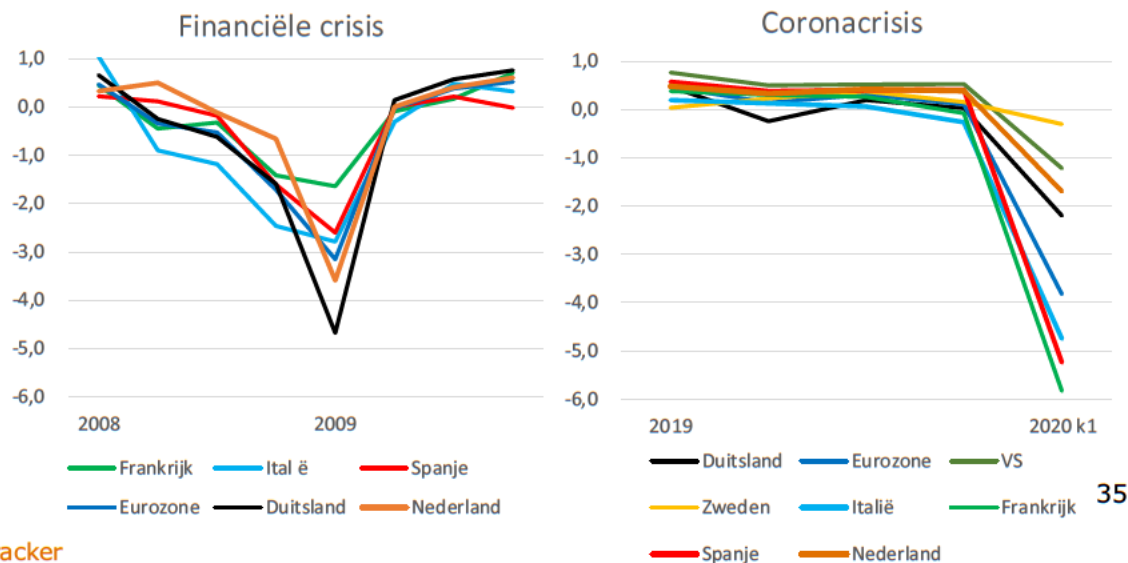
Internationaal – flinke krimp internationaal

- **De eerste cijfers voor het 1^e kwartaal zijn binnen, en voorspellen niet veel goeds voor het 2^e kwartaal.** Het negatieve effect van twee weken corona is zeer groot, en overtreft voor een aantal EU-landen al het effect van de financiële crash van 2008.
- **De lenteraming van de Commissie sluit aan bij dit beeld en voorspeld voor de EU een ongekende krimp van 7,4% in 2020.** In 2021 verwacht de EC een gedeeltelijk herstel, met 6,1% groei. De inhaalgroei berust op meerdere aannames, waaronder dat de pandemie onder controle blijft nadat de beperkende maatregelen versoepeld worden.
- **Verschillen in lockdownmaatregelen Europa zichtbaar in bbp-cijfers.** Er lijkt sprake van een bepaalde mate van correlatie tussen de stringendheid van lockdownmaatregelen en de bbp-daling.

8-6-2020

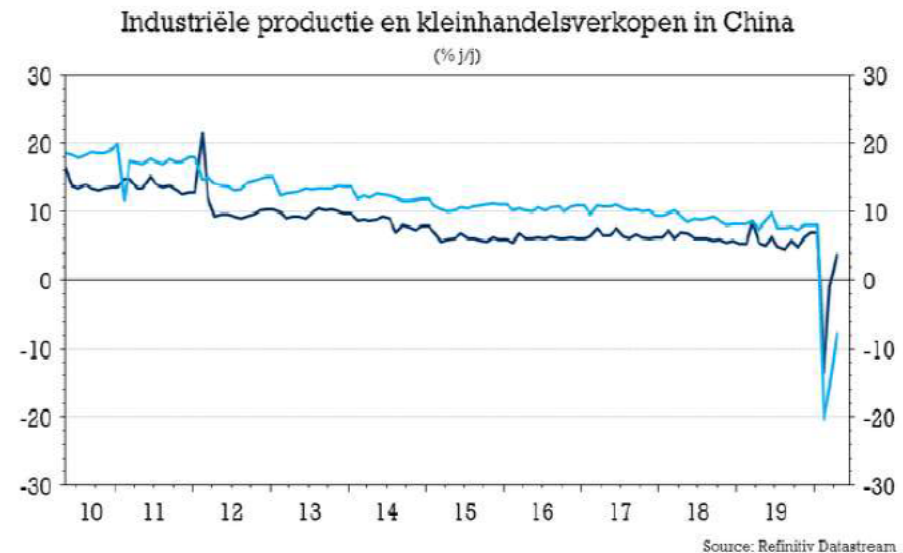
Bron: OESO, Oxford; Coronavirus Government Response Tracker

Internationaal – recente ontwikkelingen

- **Eurogebied:** de meeste vertrouwensindicatoren waren in mei een tikkeltje minder negatief dan in april. Zo ging het producentenvertrouwen industrie van -32,3 in april naar -27,3 in mei (maart -11,2).
- **VS:** consumptie is in april in volume afgenomen met 13,2%, na een daling van 6,7% in maart. Het aantal wekelijkse werkloosheidsaanvragen was voor de 10e achtereenvolgende week extreem hoog. De orderontvangst voor duurzame goederen nam in april af met 17,2%, na een daling van 16,6% in maart.
- **China:** de PMI industrie was in mei met 50,6 vrijwel ongewijzigd ten opzichte van april (50,8); PMI diensten steeg van 52,3 naar 53,2.
- **Overig Azië en Australië:** PMI industrie gaf een gemengd beeld met minder lage PMI's in Vietnam, Maleisië, Filipijnen, Thailand en India en nieuwe laagterecord in Japan, Korea en Australië.

Uitgelicht – Internationaal – veel vergelijkbare maatregelen

Schematisch overzicht nationale maatregelen EU-27

Soort maatregel	EU LS die maatregel nemen	Achtergrond
Werktijdverkorting	NL, DUI, FRA, ITA, BEL, SPA, DK, ZWE, OOS, IER, LUX, VK, TSJ, HON, LIT, POL, SLK	
Uitstel fiscale en sociale betalingen (uitstel belastingen en premies ter bevordering liquiditeit ondernemers)	NL, DUI, FRA, ITA, BEL, SPA, DK, OOS, TSJ, GRI, MAL, POL, POR, SLV, SLK, ZWE, EST, LET, LUX, VK, BUL, FIN, IER, LIT, ROE, HON	VB: DUI ziet ook af van handhavingsmaatregelen en verzuimboetes en vergemakkelijkt aanpassen voorlopige belastingaanslagen
Garanties op bedrijfsleningen	Bijna alle EU LS	VB: DUI heeft via staatsbank KfW een operatie van 600 miljard aangekondigd ter garantie van leningen aan bedrijven en ongelimiteerde liquiditeitssteun
Inkomensondersteuning ZZP & MKB	NL, BEL, SPA, ITA, IER, FIN, MAL, POR, TSJ, VK, DK, DUI, FRA, ZWE, POL, LUX, SLV, SLK, OOS	POR – voor de werknemers die thuis moeten blijven voor de kinderen en niet kunnen telewerken.
Ondersteuning parttimers	ZWE, OOS, DK	
Tegemoetkomingen Ziekteverzuim	IER, SPA, ZWE, DK, VK, EST, LET, SLV, FRA, LIT, POR, ITA	EST - eerste 3 dagen SLV – alleen voor COVID-19 patienten POR – 14 dagen voor werkers die in zelf-quarantaine moeten (of met kinderen of kleinkinderen)
Fonds ter compensatie geannuleerde evenementen	DK, SPA, EST, ZWE	
Ondersteuning exportbedrijven	ITA, DK, FRA, ZWE, POL, VK, LUX, KRO, OOS, SPA, <u>TSJ</u>	
Extra FDI screening		
Exit-strategie omringende landen algemeen	BEL, DUI, FRA, ITA, VK, DK, LUX, OOS, SPA, ZWE, ZWI, LIT, TJE, POL, GRI, <u>CYP</u> , <u>SLV</u> , <u>POR</u>	Europese landen hebben vergelijkbare maatregelen genomen, maar er zijn verschillen (striktheid; afdwingbaarheid; looptijd). Voorlopig bieden de exitstrategieën een diffuus totaalbeeld. Afvlakken van besmettingen geldt doorgaans als voorwaarde voor afschaling en testen, apps en mondkapjes zijn middelen die bij een exitstrategie worden overwogen.

10.2a

11.1

Voortgang sociaal-economische maatregelen

Maatregelen	Totaal Aantal	Bedragen	Voortgang uitvoering/ knelpunten
NOW (Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid)	<u>144.000 aanvragen (t/m wo 3 juni)</u> 131.000 aanvragen (t/m vr 29 mei) 127.000 aanvragen (t/m wo 20 mei)	<u>Stand wo 3 juni: 4,5 miljard euro aan voorschotten verstrekt.</u> Hierbij hoort een totale aangevraagde subsidie van <u>8,7 miljard euro.</u>	De NOW-regeling is op maandag 6 april gestart . Het merendeel van de aanvragen (81.500) werd ingediend in de eerste week. Het aantal aanvragen per week neemt daarna over het algemeen af. Echter, de laatste week steeg het aantal aanvragen per dag tot ongeveer 1.500. Er zijn tot nu toe ongeveer <u>8.500 afwijzingen</u> . Vanaf volgende week is het mogelijk onderscheid te maken tussen de NOW1 en de NOW2.
Tozo (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers)	374.000 aanvragen (31 mei) 360.000 aanvragen (27 mei) 350.000 aanvragen (20 mei)		SZW gebruikt een gestratificeerde schatting om het landelijk gebruik van de Tozo te schatten. De schatting is gebaseerd op een inventarisatie onder ongeveer 150 gemeenten verspreid over het land (zie de aantallen links). Vanaf volgende week is het mogelijk onderscheid te maken tussen de Tozo1 en de Tozo2.
Compensatieregeling (TOGS), totaal aantallen	<u>4 juni:</u> Aantal aanvragen <u>204.000</u> Toegekende aanvragen <u>194.000</u> Aanvragen in behandeling <u>8.000</u> Aanvragen afgewezen <u>2.300</u>	<u>Uitbetaald: 774 miljoen euro (4 juni)</u>	Op 13 april stond de teller al op 90.000, op 16 april op 110.000. Het grootste aantal aanvragen komt van restaurants, haarverzorging en andere eetgelegenheden.
Tegemoetkoming Vaste Lasten mkb (TVL)			Volgt. De TVL is de opvolger van de TOGS

Voortgang sociaal-economische maatregelen

Maatregelen	Totaal Aantal	Bedragen	Voortgang uitvoering/ knelpunten
BMKB-C BMKBL-C GO-C	Het totaal aantal bedrijven dat gebruik maakt van de regelingen: <u>3600</u> (26 mei)	BMKB-C: <u>581 miljoen</u> (26 mei) BKMBL-C: <u>113 miljoen</u> (26 mei) GO-C: <u>294 miljoen</u> (26 mei)	Cijfers Nederlandse Vereniging van Banken (NVB)
Qredits	<u>5552</u> aanvragen tot uitstel van betaling (22 mei)	<u>96%</u> van de subsidie van € 4 miljoen is gebruikt	De meeste uitstelverzoeken zijn in de zorg, horeca en detailhandel. Van de 6000 ondernemers waar budget voor is hebben 4734 ondernemers in totaal op 22 mei (tot 7 mei 4655, tot 24 april 4516, tot 17 april 4391, tot 3 april 4025 en week ervoor 3533) uitstel gevraagd.
Kleine Kredieten Corona Garantierегeling (KKC)			Volgt wanneer beschikbaar
Regeling cultuursector			Volgt wanneer beschikbaar
Regeling landbouw (o.a. sierteelt)			Volgt wanneer beschikbaar
Compensatieregeling eigen bijdrage kinderopvang			Volgt wanneer beschikbaar
TOFA (Tijdelijke overbruggingsregeling voor flexibele arbeidskrachten)			Volgt wanneer beschikbaar

Maatschappelijke indicatoren

Indicatoren	Kerngetallen	Toelichting								
Schuldhelpverlening	<table border="1"><thead><tr><th>Verzoeken tot toelating WSNP</th><th>Dwangakkoorden</th></tr></thead><tbody><tr><td>201 (Ma '20)</td><td>191 (Feb'20)</td></tr><tr><td>146 (April 20)</td><td>181 (Ma'20)</td></tr><tr><td>215 (Mei '20)</td><td></td></tr></tbody></table>	Verzoeken tot toelating WSNP	Dwangakkoorden	201 (Ma '20)	191 (Feb'20)	146 (April 20)	181 (Ma'20)	215 (Mei '20)		NVVK verwacht vanwege de coronacrisis voor 2020 en daarna een stijging van het aantal hulpvragen met minimaal 30 %. Dit gaat voornamelijk om een groep die niet eerder in aanraking is geweest met de schuldhelpverlening.
Verzoeken tot toelating WSNP	Dwangakkoorden									
201 (Ma '20)	191 (Feb'20)									
146 (April 20)	181 (Ma'20)									
215 (Mei '20)										
Voedselbanken Calamiteitenfonds Voedselbank Nederland	27 toekenningen (28 mei) - totaal bedrag toekenningen: €280.000 Subsidieverstrekking van € 4mil calamiteitenfonds (fonds totaal €6,5 mil)	Voedselbanken NL : Vergeleken met eind 2019 zien voedselbanken een toename van circa ruim 5%. Dat betekent dat ze wekelijks 5000 meer mensen helpen. In totaal worden momenteel 93.000 mensen geholpen (cijfers begin mei 2020).								
Indicatoren										
Armoede	Stichting Armoedefonds : Enquête onder 326 lokale hulporganisaties. <u>46,3 %</u> , heeft sinds het begin van de crisis begin maart al te maken gehad met een <u>stijging van hulpvragen</u> . Bij hen was de <u>stijging gemiddeld 22,8%</u> . Vooral gezinnen en alleenstaanden met kinderen melden zich vaker. Daarnaast vormen ZP'ers een doelgroep die steeds vaker hulp nodig heeft. <u>19,3 %</u> , van de organisaties heeft de hulpvraag de afgelopen tijd zien afnemen. Voor een deel kwam dat omdat de organisaties vanwege de beperkende maatregelen niet meer voluit konden functioneren en voor een ander deel omdat de hulpvragers uit vrees voor besmetting niet meer langs durfden te gaan									

Caribische delen van het Koninkrijk

Maximaal controleren (incl. zorg kwetsbare personen)	Bonaire	St. Eustatius	Saba	Curaçao	Aruba	Sint Maarten
Aantal positief geteste mensen totaal (sinds gisteren)	2 (0)	2 (0)	3 (0)	21 (+1)	101 (0)	77 (0)
Aantal actieve besmettingen	0	0	0	6	0	2
Aantal ziekenhuisopnamen actueel (cumulatief)	0	0	0	1 (4)	0 (13)	0 (24)
Aantal patiënten op IC actueel (cumulatief)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	1 (2)	0 (4)	0 (16)
Aantal patiënten overleden totaal (sinds gisteren)	0	0	0	1	3	15
Beschikbaarheid IC bedden voor Corona						
Beschikbaarheid zorgpersoneel						
Beschikbaarheid hulpmiddelen						
Testcapaciteit						
Continuïteit acute zorg in de regio						
Interinsulair patiëntenvervoer						

Caribische delen van het Koninkrijk

Economie	Bonaire	St. Eustatius	Saba	Curaçao	Aruba	St. Maarten	Trends
Macro-economisch							+ Voorzichtige opstart lokale economieën op de ACS + Verwachting economische krimp eilanden 15/25% + Prognose centrale bank Curaçao bijgesteld naar 18,6% krimp over 2020 + Aruba, Curaçao en Sint Maarten akkoord voorwaarden tweede tranche liquiditeitssteun
Deviezen & liquiditeiten							+ Liquiditeitspositie ACS komende weken gewaarborgd + Zorgen over deviezenvoorraden middellange termijn
Bedrijven & particulieren							+ Directe economische schade a.g.v. wegvallen toerisme en lockdown-maatregelen is groot. + Verwachte werkloosheid ACS richting 40%
Sociaal							+ Maatschappelijke organisaties op de eilanden maken sinds twee weken melding van grote aantallen personen die zich melden voor voedselsteun. + Verwachting is dat significante delen bevolking onder armoedegrens zaken komende weken + Vanuit BZK 16,5 miljoen beschikbaar gesteld voedselondersteuning ACS

Aantal aanvragen onderstand corona-gerelateerd	5 totaal BES (nieuwe aanvragen week 23)		
Aantal personen met loondervingsuitkering (totaal)	3298	2787	222
Aantal aanvragen noodloket ondernemers	889 (651 betaald – 187 in behandeling – 137 afgewezen)		
Aantal uitstel van belastingbetaling	579		
Aantal aanvragen BMKB en GO-regeling	0	0	0
Aantal nieuwe aanvragen Qredits	9	0	0

Caribische delen van het Koninkrijk

	Bonaire	St. Eustatius	Saba	Curaçao	Aruba	St. Maarten	Trends
Aanvoerlijnen							+ Verschraving aanbod producten op de m.n. de Bovenwinden + Verminderde levering uit de VS regio grote zorg m.n. vlees en verse producten. Verwachte piek: juni- juli + Zorgen over verminderde maritieme aa
Nutsvoorzieningen							+ Zorgen over verslechterde liquiditeitspositie overheid-NVs + Leveringszekerheid Curaçao + Bonaire in gevaar a.g.v. liquiditeitstekort bij Curoil + Waterproblematiek op EUX nog niet opgelost
Brandstof							+ Leveringszekerheid brandstof in gevaar a.g.v. liquiditeitstekort bij Curoil
Openbare orde en veiligheid	Bonaire	St. Eustatius	Saba	Curaçao	Aruba	St. Maarten	Trends
Handhaving maatregelen							+ ACS gaan in verschillende mate over tot gefaseerde versoepeling van vrijheidsbeperkende maatregelen + Aandacht voor (mogelijk) social-maatschappelijke onrust als gevolg van (medewerking aan) de gestelde voorwaarden voor liquiditeitssteun
Criminaliteit							+ Gevolgen criminaliteit nu avondklok minder streng begint te worden punt van aandacht met al zichtbare toename inbraken
Grenstoezicht							+ Bijstand aan KW draagt bij aan rustig beeld aan de grens ABC + Grensovergang op SXM eenzijdig geopend aan NLD-kant + Inzet Defensie in Caribische regio door Venezuela gepercipieerd als dreiging. Ondanks uitleg ZMA Caracas complottheorieën moeilijk in te dammen
Migratie en opvang							+ Op Curaçao geen overeenkomst over de beoogde opvanglocatie bij mogelijke aanlandingen + Terugkeer van migranten en ongedocumenteerden naar vooral VEN, COL en DOMREP vanuit BES + CAS lastig te organiseren

N.B.: de Landen Aruba, Curaçao en Sint Maarten zijn primair zelf verantwoordelijk voor de te nemen (mitigerende) maatregelen in het kader van COVID-19.

Maatschappelijk effect

Maatschappelijke ontwikkelingen	Huidig
Draagvlak voor maatregelen in de samenleving	<ul style="list-style-type: none"> • Door verschillende incidenten kan het beeld ontstaan dat de overheid zelf zich niet aan de COVID-19 maatregelen houdt en/of de maatregelen niet (consistent) handhaaft. Daarnaast kan het door laten gaan van demonstraties leiden tot gevoelens van ongelijkheid en onrechtvaardigheid, onduidelijkheid over de maatregelen, en mogelijk leiden tot extra demonstraties en tegenreacties. Dit doet de geloofwaardigheid (en handhaafbaarheid) van de maatregelen geen goed en kan het draagvlak voor het beleid in de maatschappij aantasten. Hierdoor kan de naleving van de regels verder onder druk komen. • Stapsgewijze opening van de maatschappij leidt tot 'georganiseerde ongelijkheid' en daarmee tot mogelijke gevoelens van ongelijkheid (over het al dan niet naar werk mogen, ondernemen, bezoek of financiële steun ontvangen). • De lagere dagelijkse cijfers over besmettingen/opnames/sterfgevallen kunnen leiden tot verminderde alertheid en gevoel voor gevaar. Dat kan de motivatie tot naleving gedragsregels op straat aantasten. • Veel media-optredens van experts en 'deskundologen' met (quasi-)wetenschappelijk onderbouwde meningen. Waarschuwingen voor '2de golf' aan ene kant, bagatellisering belang 1,5 meter samenleving aan andere kant. Ondergraaft geloofwaardigheid instituties (RIVM) en draagvlak beleid.
Opvolging: Houden mensen zich aan de maatregelen?	<ul style="list-style-type: none"> • Meer diffuse besluitvorming achter de versoepeling van de maatregelen kan leiden tot onbegrip. • Diversiteit in handhaving leidt ook tot onbegrip (bv aanhoudingen bij anti-lockdowndemo Den Haag en niet ingrijpen bij anti-racisedemo Amsterdam) en kan prikkel vormen om regels minder (strikt) na te leven.
Handhaafbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> • Toenemende actiebereidheid onder boa's is een risico voor de consistente handhaving van de corona regels. • Door langere duur van maatregelen kan, bij afname bereidheid tot opvolging, meer druk komen op handhaving. • De stapsgewijze overgang naar het nieuwe normaal en de heropening van winkels en lokale contactberoepen zal leiden tot meer druk op handhaving.
Signalen van maatschappelijke onrust/OOV-problemen	<ul style="list-style-type: none"> • Ca. drie weken na de eerste versoepelingen (basisonderwijs) zijn er geen aanwijzingen voor negatieve effecten op de besmettingsgraad. Wel is in Den Haag een basisschool gesloten vanwege besmettingen. Als dit op meer scholen gebeurd zou dit er toe kunnen leiden dat meer ouders kinderen thuishouden of meer leraren besluiten niet voor de klas te gaan staan. Uitbraken op veel scholen kan ook leiden tot het zetten van vraagtekens bij de intelligente herstart. • Mogelijke toename in gemelde besmettingen vanwege verruimd testbeleid zou kunnen leiden tot extra onzekerheid • Verschillende demonstraties aangekondigd, o.a. door BOA's en tegen racisme. • Geen maatschappelijke onrust door besmettingen in slachterijen en nertsenfokkerijen. Meer uitbraken, ook in 'nieuwe' sectoren, kan dat beeld veranderen.
Impact van maatregelen op de samenleving	<ul style="list-style-type: none"> • De economieën van het Caribisch deel van het Koninkrijk zijn (in veel grotere mate dan Nederland) afhankelijk van toerisme. Hierdoor zijn zij niet alleen onevenredig hard getroffen door de maatregelen maar ook afhankelijk van de besluiten van andere landen tot versoepeling voor het herstarten van de economie. Door kleinschaligheid en onderlinge verwevenheid van economieën in het Caribisch deel kunnen bovendien keteneffecten optreden. • Groeiend besef van nieuwe realiteit over 1.5m-samenleving en zorgen over negatieve sociaal-maatschappelijke en economische vooruitzichten. Er lijkt steeds grotere behoefte aan toekomstperspectief. Planbureau adviseert niet te blijven vasthouden aan termen als '1.5m-samenleving' of 'nieuwe normaal'. • Bewaren van afstand complexer na stapsgewijze heropening, door 'intelligente herstart' neemt drukte in de openbare ruimte toe. Opengaan horeca en opstarten normale dienstregeling OV, in combinatie met het mooie weer, hebben mogelijk katalyserend effect.
Sociale-psychologische impact	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal Nederlanders dat persoonlijk geraakt wordt door COVID-19 neemt gestaag toe; • Frontliniëpersoneel kan te maken krijgen met overbelasting en traumatische ervaringen, wat kan leiden tot burn-outs en PTSS, zeker als door de grote inhaalslag die gemaakt moet worden in de zorg er geen tijd is voor rust en herstel. • De versoepeling van maatregelen voor bepaalde groepen of sectoren en incidenten waarbij niet gehandhaafd is vergroot gevoelens van ongelijkheid en doet een extra beroep op mentale weerbaarheid van kwetsbare groepen of sectoren die niet onder versoepeling vallen. • Traumapsychologen waarschuwen voor de eventuele gevolgen van het gebrek aan collectieve rouwverwerking.
Hoe wordt totaalpakket maatregelen ervaren en waar zitten knelpunten?	<ul style="list-style-type: none"> • Versoepelen of verlengen van maatregelen in Europese landen kan druk zetten op discussie over duur en omvang van Nederlandse maatregelen. • Over de verlenging van het financiële steunpakket is overlegd met vakbonden en werkgeversorganisaties. Vooral kleine ondernemers en zzp-ers zijn op korte termijn kind van de rekening; via maatschappelijke druk wordt besluitvorming beïnvloed. • (Internationale) wetenschappelijke discussie over COVID-19 zal voortduren, 'deskundologen' en opiniepeilers dragen (quasi-) wetenschappelijke onderbouwing voor iedere mening aan.

Maatschappelijk effect (vervolg)

Internationaal	Was	Huidig	Toelichting aandachtspunten
Rode draad van besluiten van landen/internationale instanties	11.1		
Impact van maatregelen en adviezen Nederland op andere landen	<ul style="list-style-type: none"> • [Redacted] • Zeker stellen repatriëring, medisch transport en goederenvervoer bij maatregelen vliegverkeer. • [Redacted] • Zorgen over toerisme uit buurlanden • [Redacted] <p>10.2a 11.1</p>	<ul style="list-style-type: none"> • [Redacted] • In afwegingskader vliegverboden wordt dit geborgd en is aandacht voor actief vooraf informeren landen waarvoor vliegverboden gelden. • Kamerbrief maatregelen vliegverkeer 9/4 zoekt aansluiting met Europees vliegverbod (tot 15/5). • Communicatie ingezet om toerisme naar NL te voorkomen. In nauw overleg met buurlanden. • Ministeries stemmen communicatie over derde landen met BZ af. 	<ul style="list-style-type: none"> • Maatregelen in meeste EU-landen gelijkgetrokken; bijvoorbeeld door sluiting scholen (22 LS), sluiting van openbare gelegenheden, zoals restaurants/café's (23 LS) en inperking bewegingsvrijheid. • Beeldvorming internationaal: NL heeft zich geïnteresseerd aan het helpen van andere LS, inclusief bereidheid extra geld ter beschikking te stellen om directe effecten pandemie het hoofd te bieden: Europees steunpakket 9/4
Impact van maatregelen en adviezen andere landen op Nederland	<ul style="list-style-type: none"> • Sluiting grenzen en vliegverboden in veel landen bemoeilijken terugkeer gestrande NL reizigers. • Nauw overleg met BEL en DUI over grensoverschrijdende kwesties en grensproblematiek. 	<ul style="list-style-type: none"> • Convenant Bijzondere Bijstand Buitenland overeengekomen en in uitvoering. 25.000 personen ingeschreven. 48 repatriëringsvluchten uitgevoerd met ongeveer 8400 NL'ers en 1750 EU-burgers aan boord. Postennetwerk actief betrokken bij mogelijk maken repatriëring. 	
Benodigde internationale inzet en steun	<ul style="list-style-type: none"> • Noodzaak van levering van medische apparatuur en hulpmiddelen • Het aantal steunverzoeken van 3e landen aan NL v.w.b. de levering van medische goederen neemt gestaag toe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Postennetwerk wordt ingezet bij faciliteren internationale aankopen. • Steunverzoeken op haalbaarheid qua goederen, gebruik/inzet in NL en politieke opportuniteit worden beoordeeld. Taakgroep NCTV, VWS, BZ, MinDef, LOCC, ICJ werd opgezet. 	
Geopolitieke ontwikkelingen die van invloed zijn	<ul style="list-style-type: none"> • Europese samenwerking aanpak Corona Crisis relevant voor Economische pijler in NL (discussies vijfhoek). • Impact COVID crisis op Internationale Handel. 	<ul style="list-style-type: none"> • BZ coördineert voorbereiding dossiers Europese vergaderingen en levert input voor project Fin/Ec maatregelen. • Ontwikkelingen Internationale Handel worden gemonitord door BZ en dienen als input voor project Fin/Ec maatregelen. 	

Maatschappelijk effect (vervolg)

Communicatie en media		Toelichting aandachtspunten
Draagvlak voor narratief	<ul style="list-style-type: none">• Uit flitspeiling komt naar voren dat er afnemend begrip is voor de maatregelen van de overheid. Er is vertrouwen in de informatievoorziening vanuit de overheid.• Onderzoeksbureau Motivaction: De angst voor het virus neemt af en de zorgen over de economie groeien. Steeds minder mensen geven de prioriteit aan gezondheid als zij dit afwegen tegen de economie, maar een goede gezondheidszorg noemt verreweg de grootste groep (82 procent) nog altijd de belangrijkste waarde voor de manier waarop Nederland met de pandemie omgaat.	
Mediabeeld: welk frame is prominent? Welke gamechangers?	<ul style="list-style-type: none">• Corona wordt minder en minder het hoofdthema in de media. De meeste aandacht gaat dit weekend en maandag uit naar racisme en de demonstraties. Volgens de Veiligheidsregio's zijn zondag de demonstraties tegen racisme en politiegeweld in Maastricht en Zwolle rustig verlopen. Deelnemers hielden zich aan de coronamaatregelen, zoals de 1,5 meter afstand.• In verschillende media is er aandacht voor dat de basisscholen weer volledig opengaan vandaag. Door het lerarentekort en doordat men thuis moet blijven bij klachten zal het sommige scholen niet lukken om volledig open te gaan. De PO-Raad verwacht dat de richtlijn om 1.5 meter afstand te houden lastig zal zijn.• Veel aandacht dit weekend voor de ruiming bij nertsenfokkerijen die op zaterdag in Deurne begon. De woordvoerder van NVWA verwacht dat het ruimen van de tien fokkerijen een week zal duren. Nertsenhouders hopen het bedrijf weer op te kunnen starten, maar verwachten niet dat het dit jaar nog zal lukken. Fokkers rekenen op compensatie van de overheid.• Aandacht voor verschillen in uitwerking van de maatregelen, bijvoorbeeld waarom treinen en vliegtuigen wel vol mensen mogen, maar touringcars of theaterzalen niet? Touringcarbedrijven willen bewust de coronarichtlijnen overtreden omdat zij de maatregelen voor de bedrijven niet rechtvaardig vinden. In o.a. De Telegraaf roepen kermisexploitanten op om de kermissen weer te openen. Er staan deze week acties gepland.• Het AD kopt: 'Komende jaren ruim 500 extra borstkankersterfgevallen door impact corona', Dit zou blijken uit berekeningen van het Alexander Monro Ziekenhuis door het stopzetten van het bevolkingsonderzoek. Medici zijn blij dat alle bevolkingsonderzoeken weer worden hervat en doen een beroep op het RIVM om bij een nieuwe coronagolf de onderzoeken niet opnieuw stil te leggen. Er zijn zorgen over de ontstaande wachttijden, doordat veel regio's al voor de crisis met achterstanden kampten, en een stuwmeer aan operaties.• AD meldt verder dat het aantal coronapatiënten, ondanks dat het in Nederland de goede kant op gaat, wereldwijd harder groeit dan ooit. Vooral in Zuid-Amerika. Maar ook landen met een tweede golf, zoals Iran en VK. Viroloog Koopmans waarschuwt dat het virus zeker nog niet is uitgeraasd.	
Signalen van desinformatie	<ul style="list-style-type: none">• [Redacted]	10.2a 11.1